



DAN SLOVENSKE IZGNANCEV JE 7. JUNIJ.
OHRANJAJMO ZGODOVINSKE DOGODKE O
GENOCIDNI OKUPACIJI SLOVENIJE IN IZGONU
SLOVENCEV MED DRUGO SVETOVNO VOJNO.

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
PRI POŠTI 1102 LJUBLJANA

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

LJUBLJANA, MAREC–APRIL – Št. 126–127

PREDLOG ZAKONA O POVRAČILU PREMOŽENJSKE ŠKODE IZ DRUGE SVETOVNE VOJNE

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945, ki je bilo ustanovljeno 9. junija 1991, se je vse od ustanovitve prizadevalo za uveljavitev statusa in pravic vseh žrtev vojnega nasilja.

Že novembra 1992 smo dosegli, da je bilo v zakonu o lastniškem preoblikovanju podjetij sprejeto v 33. členu tega zakona določilo, da se ustanovi sklad za poplačilo vojne škode predvsem izgnancem, internirancem in civilnim invalidom vojne.

Avgusta 1995 je bil sprejet zakon o uporabi kupnine od prodaje družbenega premoženja, kjer je bilo določeno, da se mora v sklad za poplačilo vojne škode odvesti 8,5 % kupnine.

Oktober 1995 je bil sprejet zakon o žrtvah vojnega nasilja, kjer so bile v 8. členu zapisane pravice za žrtve vojnega nasilja in v 6. točki tega člena tudi o zakonu, ki pa še ni bil sprejet.

V 15. členu zakona o žrtvah vojnega nasilja je napisano, kdo ima pravico do povrnitve vojne škode po posebnem zakonu.

28. februarja 2001 je bil sprejet zakon o skladu za poplačilo odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja, o odškodninah za fizično in psihično trpljenje in umrle starše. Te odškodnine je prejelo okrog 70.000 Slovencev.

V letih 2000–2004 smo uveljavljali pravice in odškodnine za slovenske izgnance – prisilne delavce po nemškem in avstrijskem zakonu. Uveljavili smo odškodnine za okrog 11.000 slovenskih izgnancev, ki so prejeli po nemškem zakonu 30.600.600,60 evrov po avstrijskem pa 2395 Slovencev 5.562.382 evrov.

Vse od leta 1995 slovenska država ni sprejela zakona o povračilu vsaj simbolične gmotne škode iz druge svetovne vojne kljub številnim pobudam in argumentom, ki jih je Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 dajalo vsem dosedanjim slovenskim vladam in Državnemu zboru RS.

Za sedanjo vlado in DZ smo januarja 2015 izdali še knjigo »Nemčija ni plačala vojne škode« z vsemi podatki o vojni škodi in vojnih odškodninah.

Pobude Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je letos resno vzel predsednik Državnega zbora RS dr. Milan Brglez

Dr. Milan Brglez je v letu 2017 in 2018 večkrat prišel na sedež Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, kjer smo ga seznanjali z gradivi o vojni škodi in vojnih odškodninah in z različnimi variantami predloga zakona o gmotni škodi.

Pri nastajanju predlogov zakonov o gmotni škodi sta največ pomagala mag. Franc Žnidaršič in mag. Gregor Kaplan.

Sam zakon, ki ima 40 členov, izhaja iz 8. člena točke 6 in 15. člena Zakona o žrtvah vojnega nasilja, ki je bil sprejet oktobra 1995.

Predlog zakona o povračilu premoženjske škode iz druge svetovne vojne z obrazložitvami obsega 76 strani.

Ta predlog zakona je obravnavala Komisija za vojno škodo pri IO DIS 22. februarja 2018 in Izvršni odbor DIS 26. februarja 2018. Na tej seji je bil tudi dr. Milan Brglez, ki je predlog zakona o povračilu premoženjske škode iz druge svetovne vojne vložil v Državni zbor RS naslednji dan, 27. februarja 2018, zato je bila tudi že prva obravnava predloga tega zakona v Državnem zboru 27. marca 2018.

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 je pristalo na samo simbolično odškodnino za gmotno škodo, ker imamo vsega dovolj in je povprečna starost članstva DIS okrog 80 let.

Čeprav so v zakonu navedene vse žrtve vojnega nasilja, žal od ostalih društev in organizacij žrtev vojnega nasilja ni nihče pomagal pri nastajanju pobud in besedila za zakon o poravnavi gmotne škode.

Kaj vsebuje vložen predlog zakona o povračilu premoženjske škode iz druge svetovne vojne?

- V predlogu zakona piše, da bo zavezanec za poplačilo vojne škode RS
- Upravičenci do vojne premoženjske škode so:

slovenski izgnanci, taboriščniki, zaporniki, delovni deportiranci, interniranci, begunci, ukradeni otroci, civilni invalidi vojne, vojaški vojni invalidi ter pod določenimi pogoji prisilni mobiliziranci, in zakonec, otrok, vnuk in vnukinja žrtve vojnega nasilja.

- Povrnitev vojne škode po tem zakonu je dokončna.

- Višina povračila za gmotno škodo je enaka za vse žrtve vojnega nasilja, in sicer znaša 6000 evrov.

- O povračilu premoženjske vojne škode odločajo upravne enote. Zato upravičenec, ko bo zakon sprejet, vloži zahtevo pri upravni enoti na obrazcu, ki ga Ministrstvo za javno upravo objavi v 30 dneh po uveljavitvi zakona.

- Oškodovanec mora v obrazec vpisati osebne podatke – svojci pa morajo izkazati sorodstveno razmerje z oškodovancem.

- Listine, ki morajo biti priložene, so samo: odločba upravne enote o statusu žrtve vojnega nasilja, svojci pa dokaz o sorodstvenem razmerju z žrtvijo vojnega nasilja.

- Rok za vložitev zahtevka za vojno škodo bo eno leto.

- Upravna enota mora odločbo izdati najkasneje v 90 dneh od dneva prijave. Pritožbe ni, dovoljen je upravni spor.

- Upravna enota pravnomočno odločbo pošlje Slovenskemu državnemu holdingu (SDH), ki izvrši izplačilo, ko dobi podatke od upravičenca (osebno ime ter naslov stalnega ali začasnega prebivališča, številko transakcijskega računa in ime banke, davčno številko).

- Odškodnina se upravičenem izplača v 2 obrokih po 3000 evrov. Prvi obrok ne



Na seji Izvršnega odbora DIS je 26. februarja 2018 sodeloval tudi dr. Milan Brglez. Foto: A. Rupar

pred 1. 1. 2020, drugi pa najkasneje v roku enega leta. Rok izplačila bomo poskušali skrajšati.

Zelo smo bili veseli, da je bila prva obravnava zakona o premoženjski škodi že na dnevnem redu Državnega zbora RS

27. marca 2018 in je bil predlog zakona potrjen, da gre v drugo obravnavo. Drugo obravnavo pa so nekatere stranke zavrle.

Ivica Žnidaršič, prof.
predsednik DIS

Volitve v Državni zbor RS bodo 3. junija 2018

Slovenski izgnanci in begunci – žrtve fašizma in nacizma najbolj vemo, koliko naporov in let smo trdo delali, da smo dosegli status žrtve vojnega nasilja in odškodnine za osebno škodo.

Nikoli ni nobena slovenska vlada naredila napore za izterjavo vojne škode od Nemčije in več kot 70 let upravljajo premoženje, ki so ga v Sloveniji pustili Avstrijci namesto plačila vojne škode. Nobena vlada ni sprejela zakona o povračilu gmotne škode.

Bili smo zadovoljni, da je končno 27. februarja 2018 predsednik DZ dr. Milan Brglez v dogovoru z DIS vložil predlog zakona o povračilu simbolične vojne škode in da je bil ta zakon na prvi obravnavi v DZ 27. marca 2018 sprejet.

Do druge obravnave pa ni prišlo, ker so bile proti predlogu tiste stranke, ki bi to morale že davno urediti. Razočarani smo in ogorčeno protestiramo proti strankama DS in DESUS, kateri sta vseh 25 let dobivali vsa naša gradiva in pobude in se na zborovanjih DIS hvalili, kako podpirata popravilo krivic, ki sta jih storila fašizem in nacizem. Proti našim zakonom so bile tudi stranke NSi in SDS.

Zato Izvršni odbor DIS poziva slovenske izgnance, begunce, prisilne delavce in druge žrtve vojnega nasilja, da razmislijo, komu bodo dali svoj glas na volitvah in katero stranko bodo podprli, da bi prišel v DZ tudi kdo, ki bo ohranjal težko pridobljene pravice izgnancev in beguncev in izboljšali njihove pogoje življenja. Ker nismo dobili informacij, da bi kakšna stranka predlagala za DZ kakšno osebnost s področja žrtev vojnega nasilja, **smo predlagali stranki Združene levice – Demokratični stranki dela (ZL-DSD), da je vzela med svoje kandidate tudi pet potomcev izgnancev, in sicer Karmen Bailat, Iztoka Škofica, Teodorja Colnarja, mag. Gregorja Kaplana in Ivico Medvešček.**

Te kandidate predstavljamo v tem Vestniku DIS, ker so vsi tudi zelo aktivni v našem društvu.

Priporočamo slovenskim izgnancem, beguncem, prisilnim delavcem in drugim žrtvam vojnega nasilja, da gredo zagotovo vsi in njihovi svojci na volitve in podprejo stranko ZL-DSD, kakor tudi tiste, ki so in bodo javno izpričali poznavanje tragedije izгона Slovencev in si bodo prizadevali, da bo država poskrbela za njihove pravice oz. njihovo starost.

Izvršni odbor DIS

Iz seje Izvršnega odbora DIS

Na seji Izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije 1941-1945, ki je bila 26. februarja 2018 so poleg članov IO DIS sodelovali tudi predsedniki drugih organov DIS in predsednik Državnega zbora RS dr. Milan Brglez.

Na seji je bil potrjen predlog zakona o poplačilu dela gmotne škode nastale med drugo svetovno vojno in predlog za-

kona za vrnitev pravice do klimatskega zdravljenja.

Sprejet je bil tudi predlog zaključnega računa DIS za leto 2017 z obširno obrazložitvijo o porabi sredstev za obsežen program dela v minulem letu.

Na seji so razpravljali tudi o zahtevi Mestne občine Ljubljana, da se izprazni poslovne prostore DIS na Linhartovi 13.

Dopisna seja Skupščine DIS

Ovprašanjih, ki jih je obravnaval Izvršni odbor DIS, je predsednica DIS Ivice Žnidaršič sklicala dopisno sejo Skupščine DIS, ki je bila 19. marca 2018.

Skupina članov IO DIS v sestavi: Martin Podlesnik, Maksimilijan Ferek, Stani-

slava Račič, Veronika Kljun in Francka Primožič, je 20. marca 2018 pregledala glasovnice delegatov Skupščine DIS in ugotovila, da je bilo v krajevne in območne organizacije DIS poslano 82 glasovnic in da je bilo vrnjenih 78 glasovnic in vsa so bila opredeljena »se strinjam«.

Tiskovna konferenca v Državnem zboru RS o zakonu o gmotni škodi



Slika s tiskovne konference, ki jo je sklical predsednik DZ dr. Milan Brglez dne 27. 3. 2018 v Državnem zboru. (Foto: A. Rupar)

Predsednik Državnega zbora RS dr. Milan Brglez je v prostorih DZ 27. februarja 2018 sklical tiskovno konferenco in dal informacijo o zakonu o gmotni škodi, ki ga je vložil v DZ 27. februarja 2018. Po besedah dr. Milana Brgleza rešuje zakon zadnje veliko odprto vprašanje poplave krivic iz zgodovine naše države. Naslavlja nepravilno obravnavo tistih, na katere je naša nekdanja država in samostojna Republika Slovenija pozabila. Zakon ne predvideva realne odškodnine za odvzeto premoženje, ampak zgolj simbolično, v vrednosti 6000 evrov, izplačano v dveh obrokih fizičnim osebam s statusom žrtev vojnega nasilja. S tem izpolnjujemo zavezo iz 23 let starega zakona o žrtvah vojnega nasilja, na podlagi katerega je bila žrtvam do danes poplačana le nematerialna škoda. Predsednik DZ je odgovarjal tudi na novinarska vprašanja.

Predsednik DZ je na to konferenco povabil tudi predsednico DIS Ivice Žnidaršič, ki je med drugim rekla:

»V imenu Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 izražam zadovoljstvo, da smo dočakali politično voljo, da se popravi krivica slovenskim izgnancem in drugim upravičencem za poravnavo vsaj simbolične vojne škode iz druge svetovne vojne.

Izražam zahvalo predsedniku DZ dr. Milanu Brglezu, da je vložil predlog zakona o gmotni škodi in se lotil poplave krivic slovenskim izgnancem in drugim upravičencem. Končno se je našel v politiki junak, ki je hotel to storiti.

Slovenski izgnanci in begunci smo bili med drugo svetovno vojno ob vse premično premoženje, kočevski Nemci so nam uničili tudi nepremično premoženje. Kljub temu, čeprav težko, smo pristali le na simbolično vojno škodo za odvzeto in uničeno premoženje.

Izgon Slovencev slovenski javnosti ni bil nikoli dobro predstavljen, govorilo se je o izgonu 7500 Slovencev v Srbijo, nikoli pa o 45.000 Slovencev izgnanih v Nemčijo, 10.000 na Hrvaško in drugam.

Govorilo se je o 600 ukradenih otrocih, nikoli pa o več kot 20.000 slovenskih otrok do 10 let starosti, ki so bili v nemških izgnanskih taboriščih brez pogojev za vsaj znošno življenje.

Nemški naseljenci na domove slovenskih izgnancev so uničili posestva, vinograde, gozdove, gospodarsko orodje, gospodinjsko opremo, požgane in porušene so bile številne hiše, gospodarske stavbe, poklana živina in živalski fond.

Po zlomu fašizma in nacizma smo se živi izgnanci vrnili domov, vendar pri obnovi nismo dobili pomoči, da bi življenje v teh krajih steklo normalno.

Še danes predstavljamo slovenski izgnanci najrevnejši del slovenskega prebivalstva.

Odškodnine za gmotno škodo nismo nikoli dobili.

Zato bi bil skrajni čas, da bi to krivico popravil še ta državni zbor Republike Slovenije.

Pogovor s članom IO DIS in predsednikom KO DIS Trebnje mag. Gregorjem Kaplanom

Od kdaj delujete v Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945?

Ker je bila moja stara mama Zdenka Kaplan in vse njeno sorodstvo izgnano v nemška taborišča, so me že v času študija na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, kjer sem na dodiplomskem študiju študiral politologijo, smer obramboslovje, v DIS navdušili za to področje. Že takrat sem se o dejavnost DIS dodobra podučil in se tudi sam angažiral, saj sem delal kot član DIS v krajevni organizaciji, kot študent sem pomagal tudi delu republiške organizacije. Tipkal sem vabila in gradiva za 21 informativnih konferenc, ki so bila v letih 1997, 1998 in 1999 organizirana v Cekinovem gradu vsak prvi ponedeljek od 10. do 13. ure.

Te konference je vodila Ivice Žnidaršič, ki je bila tedaj podpredsednica DIS in je o teh konferencah izdala tudi knjigo z naslovom »Z javno besedo do pravic«. Prav na teh konferencah sem pridobil veliko znanja in izredno veliko informacij.

Vse to in dejstvo, da sem potomec izgnancev, je vplivalo, da sem spoznal pomen tudi svojega sodelovanja pri ohranjanju zgodovine izgnanstva in popravljanja krivic slovenskim izgnancem.

V informacijskem centru DIS sem videl nekaj vaših seminarskih nalog s področja izgnanstva.

Da, v času študija na dodiplomski ravni in tudi kasneje na magistrskem študiju, se jih je kar nekaj nabralo. Namen tega je, da jih lahko uporabljajo sedanji študentje, saj sem po en izvod seminarske naloge vedno prinesel na DIS. Veliko časa sem med študijem porabil tudi s pripravo brošure o izgonu Slovencev s slovenskega ozemlja, ko so ga okupirali Madžari, in sem jo vsebinsko predstavil na informativni konferenci.

Prav tako ste tudi diplomirali s tega področja.

Da. Moja diplomska naloga na fakulteti se je glasila: »Vojna škoda na območju Slovenije, povzročena v drugi svetovni vojni 1941-1945«.

Pri izbiri mentorja sem imel srečo, saj je bil moj mentor prof. dr. Gustin član tedanje Medresorske komisije vlade Republike Slovenije za vprašanje vojnih odškodnin in ga je problematika vojnih odškodnin tudi zelo zanimala.

Že za pripravo diplomskega dela sem pregledal veliko gradiva o vojni škodi, največ seveda je o tem zbranega v pokrajinskih arhivih, Arhivu RS in na DIS.

Po diplomu sem več let zbiral gradivo za magistrsko nalogo in iz arhivov v Beogradu in Zagrebu dobil še dodatne podatke o mirovnih konferencah in reparacijah po drugi svetovni vojni. Na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani sem magistriral z delom »Vojna škoda na območju Slovenije v drugi svetovni vojni in uveljavljanje pravic«.

Ali boste mogoče vsebino magistrske naloge objavili v brošuri ali knjigi?

Po zagovoru magistrske naloge so mi celo profesorji in člani komisije na zagovoru magistrskega dela predlagali, da bi bilo dobro, če bi bila vsebina objavljena, ker doslej o tej problematiki, razen Ivice Žnidaršič, ni nihče izdal kakšne publikacije.

Zelo bom zadovoljen, če bo to gradivo objavil DIS. Vse je odvisno od interesa članov DIS za publikacijo o vojni škodi in uveljavljanju pravic ter prednaročil.

Pri Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945 ima domicil Mednarodni odbor izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945. Kakšen pomen vidite v delovanju tega odbora?

Ta odbor je zelo pomemben in je pre-malo znano, da povezuje organizacije in društva iz 12 evropskih držav, v katerih je



Gregor Kaplan, predsednik KO DIS Trebnje in kandidat za poslanca DZ.

včlanjenih več kot 600.000 žrtev fašizma in nacizma.

Ta mednarodni odbor je bil ustanovljen na pobudo DIS na prvem evropskem kongresu žrtev fašizma in nacizma, ki je bil v Ljubljani leta 2009. Imel sem čast, da sem sodeloval pri organizaciji tega kongresa, kar je bila za mene izjemna izkušnja. Na tem kongresu je bilo navzočih okoli 4000 udeležencev. Pomagal sem tujim delegacijam in jih spremljal na ogled Muzeja izgnancev, ki je tedaj še bil na gradu Rajhenburg, in ogled največjega zbirnega taborišča v grajskih hlevih v Brestanici. Že tedaj so tuje delegacije podprle idejo, da bi na gradu Rajhenburg razširili Muzej slovenskih izgnancev v Evropski muzej žrtev fašizma in nacizma.

DIS je zametek tega evropskega muzeja uspelo odpreti 26. januarja 2016, kjer je na gradu v okrogli sobi v prvem nadstropju na panojih pregled nasilja nad Čehi, Slovaki, Poljaki, Ukrajinci, Rusi, Belorusi, Srbi, Hrvati in Slovenci v Avstriji in Italiji. V vitrinah pa je razstavljeno tudi okrog 80 publikacij o tem nasilju. Vsebinska te izredne zbirke je po mojem mnenju vsakakor premalo obiskana, saj gre za izjemen prikaz trpljenja, ki so ga prestali slovenski narodi v času druge svetovne vojne.

Ključno pri delu Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945 pa je, da se iz sestankov, ki so vsako leto v drugi državi članici odbora, posreduje pisma predsednikom evropskih držav, Evropski uniji in Organizaciji združenih narodov o preprečevanju vojn, večji skrbi za ostarele žrtve fašizma in nacizma in uveljavljanju njihovih pravic. Prav zato ni slučaj, da je bila 26. aprila 2016 v Evropski uniji sklicana konferenca o vprašanjih nepravilnih vojnih odškodnin. Iz Slovenije se te konference, razen DIS, ni nihče udeležil.

Od kdaj ste predsednik KO DIS Trebnje?

Po smrti predsednika KO DIS Trebnje Zvoneta Duha so iskali novega predsednika, ker sem sodeloval v odboru, ko je bil gospod Duh še živ, so me na zboru leta 2015 izvolili za predsednika. V naši sedaj Območni organizaciji Trebnje sodelujejo izgnanci in begunci iz občin Trebnje, Mokronog - Trebelno, Mirna in Šentrupert in imamo 81 članov!

Kako gledate na predlog zakona o gmotni škodi?

Ker sem tudi sam sodeloval pri nastajanju več variant zakona o gmotni škodi, lahko rečem, da je velik uspeh za vse žrtve vojnega nasilja, da je bil predlog vložen v DZ in da je bila tudi že prva obravnava v DZ. Pri pripravi zakona se je neprestano moralo iskati razmerje med mejo možnega oz. izvedljivega, kar je bilo včasih izredno zahtevno in težavno. Pri tem je

vsekakor treba izpostaviti, da gre za simbolično odškodnino za gmotno škodo, vendar če bi zahtevali več, zakon ne bi bil vložen v DZ. Je pa pomembno, da bodo odškodnino lahko dobili sinovi, hčere in vnuki žrtev vojnega nasilja.

Glede na to, kar nam je uspelo zapisati v predlog zakona, je težko razumljivo in problem opazam praktično v številnih KO DIS in ne samo v naši, da na žalost še nismo uspeli vključiti dovolj potomcev žrtev vojnega nasilja, ki premalo poznajo tragedijo, ki so jo preživeli naši starši, stari starši ali prastarši. Mladi so na veliko žalost premalo poučeni o tem.

Smo pred volitvami. Vi ste eden redkih potomcev izgnancev, ki zelo dobro poznate vsa vprašanja, s katerimi se ukvarja DIS, in tudi o vojni škodi in odškodninah veste veliko. Ali boste kandidirali za poslanca?

V nekaterih krajevnih organizacijah so me že omenjali in verjetno bi me podprli tudi DIS. Da, kandidiral bom. Glede same kandidature so me evidentirali kot kandidata v stranki Zdržena levica – Demokratični stranki dela, ki jo vodi nekdanji poslanec in častni član DIS mag. Franc Znidaršič.

Če bi izgnanci, prisilni delavci, begunci in druge žrtve vojnega nasilja podprle

stranko na volitvah, bi bilo možno, da bi ti dobili kakšnega poslanca v Državnem zboru RS, ki bi spremljal dogajanja o njihovih pravicah in dosegel še kaj, kar v starejših letih žrtve vojnega nasilja potrebujejo. **Vsekakor pa bo treba braniti tudi že pridobljene pravice**

Kaj mislite, da bi bilo treba za žrtve vojne še postoriti?

Zlasti potrebujejo redno brezplačno pomoč pri oskrbi na domu, prednost pri zdravniku, prostor v domovih za starejše, kadar ne morejo zaradi onemoglosti ali boleznih ostati več doma.

Osebnost vsekakor zagovarjam povrnitev pravice klimatskega zdravljenja. Glede na to, da gre za starejšo populacijo, bi se tega država morala takoj lotiti. Seveda pa je to možno le tako in seveda mnogo hitreje, če bo imel DIS svoje predstavnike/člane v Državnem zboru RS, ki poznajo problematiko poplačila vojne škode in urejanja pravic.

Spraševal:
Milan Skledar

Teodor Colnar, kandidat za poslanca DZ iz Primorske

Rojen sem 5. marca 1944 v Sternbergu v Nemčiji, v izgnanstvu. Po vrnitvi v domovino sem živel v Krškem. Pred izgnanstvom smo ravno pričeli graditi dom in imeli že ves material, ko pa smo se vrnili, ni bilo ničesar in smo rabili več let, da smo lahko nadaljevali. Osemletno šolanje sem končal v Krškem, kjer sem nato nadaljeval šolanje na tehnični srednji šoli. 1. decembra 1964 sem se zaposlil na Zavodu RTV Ljubljana in tam opravljal razna dela v tehnični službi od kontrole kamer do snemanja na magnetoskopolu.

Ob delu sem sodeloval tudi v samoupravnih organih delovne organizacije. Zavzemal sem se za pravice delavcev, saj so te v vseh sistemih pogosto kršene.

Od septembra 1966 do 1. marca 1968 sem služil obvezni vojaški rok v Somborju.

Septembra 1980 sem se prezaposlil na TV Koper – Capodistria, kjer sem najprej delal kot tehnični vodja, kasneje pa v upravi kot vodja televizijske izvedbe. Tudi tu sem moral reševati svoj stanovanjski problem.

Upokojil sem se 1. decembra 2002.

Imam hčerko in sina, ki sta samostojna, jaz pa živim sam v svojem delu hiše, odkar mi je junija 2014 umrla žena.



Teodor Colnar, predsednik KO DIS Obala Koper, Izola, Piran in Ankaran. Delegat za poslanca DZ.

V društvu DIS sem aktiven od ustanovitve. Sem predsednik KO Obala Koper, Izola, Piran in Ankaran.

Pristal sem na kandidaturo za DZ RS in upam, da me bodo podprli tudi izgnanci, begunci in druge žrtve vojnega nasilja.

Teodor Colnar

Iztok Škofic, predsednik KO DIS Kranj, kandidat za DZ

Iztok Škofic je bil rojen leta 1956 v Kranju, kamor se je po vojni priselila njegova mati, Marija Škofic, rojena Lavrin, iz Lipovice pri Trojanah. Mati izgnanka je bila od začetka delovanja članica DIS in do leta 2015 predsednica Krajevne organizacije DIS v Kranju. Njeno delo z veseljem in odgovornostjo sedaj nadaljuje Izток Škofic, ki na srečo ni doživel vojnih grozot, se ga je pa vojna dotaknila skozi mater. Že kot otrok je ugotovil, da nima toliko stricev kot njegovi vrstniki, niti se z njim ne igra babica. BABICE namreč ni poznal, NI se igrala z njim kot mnogo babic dandanes z vnuki, ostala je na morišču plinske celice taborišča v Nemčiji. Tudi s tistima stricema se ni igral, tistima, ki bi ga lahko naučila veselo igrati na harmoniko, v tem sta bila zelo dobra, ker so ju kruto ustrelili Nemci kot talca v Begunjah.

Zato zagotovo in pravično ve, kdo je dal življenje za današnjo SVOBODO in tudi to, kdo je OSVOBODITELJ te dežele in današnje SLOVENIJE.

Zato s svojim delom želi ohraniti zgodovinski spomin na obdobja v izgnanstvu, zgodovinske vrednote in izročila izgnanstva. Prizadeva si še za uveljavitev škode za premično in nepremično premoženje.

Iztok Škofic je že v zgodnji mladosti stopil na pot tehnične usmeritve, ki ga je vodila na elektrotehniško šolo in fakulteto za elektrotehniko.

Že skoraj vse življenje je dokumentarni ljubiteljski fotograf in avtor številnih fotografij in slik, objavljenih v tiskanih in elektronskih medijih, in zato ni naključje, da je ustanovitelj regionalne televizijske produkcije GTV – Gorenjske televizije v Kranju, ki oddaja že 30 let.

Je član Društva novinarjev Slovenije in Društva športnih novinarjev Slovenije, svoje novinarske, predvsem tehnične



Iztok Škofic, predsednik KO DIS Kranj – kandidat za poslanca DZ RS

televizijske prispevke, pa objavlja že od leta 1989. Bil je tudi soustanovni član LTV, Združenja lokalnih televizij Slovenije, ki velikokrat poročajo o zgodovini izgnanstva.

Zanj ne obstajajo besede "ne da se", "ne bo šlo"... vse se da, če se hoče, če je prisotna pozitivna energija in se zaveda lotiš na pravi način.

V letošnjem letu se bo po 44 letih delovanja upokojil s polno delovno dobo. Imel bo več časa za svoje štiri otroke in vnuke ter za delo v KO DIS Kranj in z vašo podporo, če ga boste izvolili za delo v Državnem zboru RS.

Pozdravlja vas z besedami:

BODITE ZDRAVI, NE SPOMINJATE SE TEŽKIH ČASOV, pokukajte ven skozi okno v to pomlad, v poletje, ki prihaja, in bodite PONOSNI, da ste prispevali VI in vaši najbližji – za današnjo SVOBODO – VSEH NAS!

Karmen Bailat, predsednica KO DIS Celje

Rodila se je v Celju leta 1962. Prva izobraževanja je opravila v Celju. Srednjo šolo je zaključila kot zlata maturantka. V Ljubljani je končala smer študija specialne pedagogike za duševno prizadete osebe.

Prelomnica v njenem življenju je bil njen odhod v tujino leta 1990 v okviru evropskega projekta izmenjave mladih strokovnjakov.

Takrat je bila prvič poslana v frankofonski del države Švice. Le 5 kandidatov (od 1500) iz Slovenije je predstavljalo takrat še republiko in kasneje tudi državo Slovenijo, da bi na področju izmenjave dobrih praks, izkušenj in znanja tako v tujini kot v domovini na koncu predstavili rezultate Gospodarski zbornici Slovenije leta 1991. Po vrnitvi v Slovenijo je ohranila stike z vodstvom te švicarske institucije, kjer je bila angažirana kot zunanji strokovnjak na področju specialne pedagogike. Po končanem stažu se je malo pred vojno za osamosvojitve Slovenije vrnila. Med vojno je v slovenski instituciji za odrasle s posebnimi potrebami delala se dni in aktivno sodelovala s takratno slovensko vojsko. Skrbela je za veliko skupino odraslih oseb s posebnimi potrebami na Centru za varstvo in delo Golovec, ki se v času vojnih razmer niso mogli vrniti na domove.

Leta 1994 so ji iz tujine ponudili delo z možnostjo dodatnega izobraževanja in napredovanja, kar jo je vodilo k odločitvi za delo v Švici. Tam je v dobrih 13 letih hitro napredovala in izkoristila resnično kar največ možnosti za dodatno izobraževanje in usposabljanje tako na profesionalnem kot na osebnem področju.

Zaradi izgube moža se je odločila, da se vrne v domovino in da svoje znanje in sposobnosti na razpolago domačemu okolju.

V tujini ji je bilo težko pridobiti zaupanje in izkušnje. Veliko priznanje pa je bilo imenovanje na vodstveno delovno mesto v instituciji, kjer je do tedaj opravljala opisano delo že pet let.

Leta 2003 se je vrnila v Slovenijo. Rada ima celjske zvezde in zgodovino Celja. Prepričana je, da je bila vseskozi dobra »ambasadorka« slovenskega naroda in



Karmen Bailat, predsednica KO DIS Celje

države Slovenije v tujini, kjer se ženske še danes težko uveljavljajo, še redkeje pa so na vodilnih položajih. In vse to ji je uspelo.

Končala je Pedagoško fakulteto v Ljubljani. V Švici je zagovarjala še drugo diplomsko iz managementa za zdravstveno-socialne ustanove v francoščini.

Njena mama je bila kot otrok v koncentracijskem taborišču in njen prvi brat se je rodil v taborišču. Družina je preživela fašistično nasilje. Odvzeta jim je bila pekarna. Zaradi cele družinske zgodbe se je vključila v društva, kot so: Društvo izgnancev Slovenije, Združenje borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Celje, Europa Donna in druge, kjer lahko prispeva z delom.

Ko ji čas dopušča, se ukvarja z umetniško fotografijo, humanitarnim delom in prostovoljstvom – medsosedske pomoči, zdravstveno nego, prevozi, svetovanjem, pomočjo pri administrativnih delih (spremljanjem oseb k uradnim organom), organizacijo skupnih dogodkov, srečanj (izletov), zborovskim petjem. Rada plava in planinari. Ker ni dobila službe, se je odločila odpreti podjetje. Kot samostojna podjetnica in obrtnica se ukvarja z izdelavo nakita iz poldragih in dragih kamnov ter obdelavo kamnin, slikarstvom in kiparstvom.

Ivica Medvešek, članica DIS, kandidatka za DZ

Na volitvah bo kot svojka oziroma potomka izgnanca in tudi članica DIS nastopila tudi Ivica Medvešek, ki bo kandidirala v 6 volilni enoti.

Je aktivna članica DIS, ki redno sodeluje na aktivnostih DIS tako v matični krajevni organizaciji kot tudi v aktivnostih, ki se izvajajo na nacionalnem področju.

Ivica Medvešek se je rodila v Novem mestu leta 1969. Tam se je tudi šolala za vzgojiteljico, delala je pri nastajanju šolskega časopisa in pisala pesmi. Dopolnilna znanja si je pridobila na raznih tečajih. Ima odraslo hčerko

Za kandidatko za DZ se je odločila predvsem zavoljo nuje, da se slovenskih izgnancev dokončno uredijo vse pravice, ki jim pripadajo. Želi si tudi izboljšati pomoč ostarelim na domu.



Ivica Medvešek, članica DIS, kandidatka za poslanko DZ RS

. Informacije . Informacije . Informacije .

Obisk predsednika Državnega zbora RS dr. Milana Brgleza na sedežu DIS



Obisk predsednika DZ dr. Milana Brgleza na sedežu DIS 8. 1. 2018

Osmega januarja 2018 je na povabilo predsednice DIS Ivice Žnidaršič prišel na sedež DIS Predsednik DZ RS dr. Milan Brglez.

Na pogovoru so sodelovali Marijan Špegelj, predsednik komisije za odškodnine pri IO DIS, mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS in predsednik ZL – Demokratične stranke dela, mag. Gregor Kaplan, predsednik Mednarodne komisije pri IO

DIS in magister s področja vojne odškodnine, Samo Novak, sodelavec predsednika DZ, in Simona Pirnat, članica DIS.

Predsednik DZ je bil zaprosen, da pomaga urediti, da se žrtvam vojnega nasilja vrne pravica do klimatskega zdravljenja in da se že v tem mandatu vloži v Državni zbor RS zakon o tem. Predsednik DZ je držal besedo.

Sestanek Komisije za vojno škodo pri IO DIS o predlogu zakona o gmotni škodi



Seja Komisije za odškodnine pri IO DIS 22. 2. 2018. Od leve proti desni Marijan Špegelj, Albin Pražnikar, mag. Franc Žnidaršič, Ivan Veble, Ivica Žnidaršič, na sliki manjka ta Alojz Voščun in mag. Gregor Kaplan. (Foto: Zdenka Kaplan)

Komisija za odškodnine pri Izvršnem odboru DIS se je sestala 22. februarja 2018 v Ljubljani na Linhartovi 13.

Navzoči so bili: Marijan Špegelj, mag. Franc Žnidaršič, Ivo Veble, Alojz Voščun, mag. Gregor Kaplan, Albin Pražnikar in Ivica Žnidaršič.

Dnevni red seje komisije je bil:

1. informacije o obisku predsednika DZ dr. Milana Brgleza na DIS (8. 1. 2018),
2. prizadevanja za doseg začetka obravnave predloga zakona o gmotni škodi,
3. tekoče naloge.

Komisija je ocenila, da je zelo pomembno, da dobro sodelujemo s predsednikom DZ dr. Milanom Brglezom in da smo ga seznanili z naporji DIS v zvezi z

uveljavljanjem vsaj simbolične odškodnine za gmotno škodo.

Komisija je zadnjo varianto zakona o povračilu simbolične gmotne škode 6000 evrov podprla.

Zelo je pomembno, da je v zakonu poenostavljeno vlaganje zahtevkov za izgnance in begunce, ki smo izgubili vse premoženje.

Komisija je izrazila zahvalo predsedniku DZ dr. Milanu Brglezu, predsedniku ZL – Demokratične stranke dela mag. Francu Žnidaršiču in mag. Gregorju Kaplanu pri nastajanju predloga zakona o povračilu premoženjske škode iz druge svetovne vojne.

*Marijan Špegelj
predsednik komisije za odškodnine*

Sestanek za predsednike organizacij in društev koncentracijskih taboriščnikov in drugih žrtev vojnega nasilja

Predsednica DIS Ivica Žnidaršič je 19. marca 2018 ob 10. uri povabila na sestanek vse predsednike organizacij, društev in odborov koncentracijskih taboriščnikov, ki povezujejo žrtve vojnega nasilja. Cilj sestanka je bil seznanitev z vsebino zakonov, ki so bili na pobudo Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 zanje že sprejeti in o 27. februarja 2018 vloženem zakonu o vračilu pravice do klimatskega zdravljenja in o zakonu o gmotni škodi.

Ker dobivamo sedaj na DIS o tem zelo veliko telefonskih klicev in pismenih vprašanj, je predsednica DIS prisotne želela

seznaniti, kaj je uspel DIS pripraviti in urediti ne le za izgnance in begunce, ampak tudi za druge žrtve vojnega nasilja in invalide in da bi o tem lahko odgovarjali na vprašanja svojim članom. Škoda, da tega niso izkoristili vsi predsedniki odborov koncentracijskih taborišč, da bi dobili informacije za svoje člane, da ne bi bilo toliko klicev njihovih članov na DIS.

Kot niso sodelovali pri urejanju drugih pravic, je tudi sedaj njihov interes majhen, ker niso izgubili premoženja tako kot vsi izgnanci.

Z. K.



Od leve proti desni Angela Zadnikar, predsednica Civilnih invalidov vojn, ing. Janez Žmavec, predsednik taboriščnikov ukradenih otrok, Ivica Žnidaršič, predsednica DIS, mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS in predsednik ZL-DSD, Janez Podržaj, predsednik Zveze vojaških invalidov Slovenije, Matjaž Špat, predsednik taboriščnega odbora Ravensbrück-Auschwitz. Na sestanku DIS 19. 3. 2018 (Foto: M. Skledar)

Nadškof Stanislav Hočevar na sedežu DIS



Obisk nadškofa msgr. Stanislava Hočevarja na sedežu DIS, 4. 2. 2018 (Foto: Žiga Pirnat)

Slovenski nadškof v Beogradu msgr. Stanislav Hočevar je bil 4. februarja 2018 na obisku na sedežu Društva izgnancev Slovenije 1941–1945.

Seznanil se je z dejavnostjo DIS za ohranjanje zgodovinskega spomina na izgon Slovencev in uveljavitvijo osebnih pravic na področju socialnega, zdravstvenega in pokojninskega varstva ter odškodnin za prisilno delo.

Seznanjen je bil tudi z obnovo taborišča za izgon Slovencev v Brestanici in o dogovoru z mariborsko škofijo o 99 letnem lastništvu taborišča, skozi katerega je šlo 63.000 Slovencev, med njimi je bilo tudi okrog 500 duhovnikov.

Nadškof msgr. Stanislav Hočevar in Ivica Žnidaršič se poznata, ker sta oba častna občana občine Škocjan.

. Informacije . Informacije . Informacije .

7. JUNIJ – DAN SLOVENSKIH IZGNANCEV

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 vsako leto obeležuje
7. junij – dan slovenskih izgnancev.

Letos pride ta datum na četrtek
7. junija 2018.

Ta dan bo Izvršni odbor
Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 organiziral

DAN ODPRTIH VRAT

v zbirnem taborišču za izgon Slovencev
v grajskih hlevih v Brestanici.

Ogled taborišča bo možen
7. junija 2018 od 9.30 do 14.00.

Ob 11. uri bodo udeleženci lahko dobili odgovore
na aktualna vprašanja.

Vabljeni izgnanci, begunci, prisilni delavci in druge žrtve
vojnega nasilja in potomci.

Izvršni odbor
Društva izgnancev Slovenije 1941–1945

Informacije:
01 43 44 880
051 38 32 32

Prireditev KO DIS Ljubljane ob 7. juniju – dnevu slovenskih izgnancev

Krajevne organizacije DIS
ljubljskega območja bodo organizirale

**v sredo, 6. junija 2018, ob 11. uri,
v parku Mostec v Ljubljani
prireditev ob dnevu slovenskih izgnancev.**

Po kulturnem programu in slavnostnem govoru bodo
udeležencem dane aktualne informacije.

Potem bo prijetno druženje in ples.

Vabljeni!

KO DIS ljubljskega območja

Telefon: 031 803 913, 040 503 128

NOV NASLOV

**Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je
Einspielerjeva 6, 1000 Ljubljana**

Po zahtevi Mestne občine Ljubljana
je Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 kot številni drugi
izpraznilo prostore na Linhartovi 13 v Ljubljani.

Od 30. marca 2018 je nov naslov DIS naslednji:
Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945
Einspielerjeva 6
1000 Ljubljana

Telefoni pa so ostali enaki 01 43 44 880 in 051 38 32 32.

Uradne ure bodo:
ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8.30 do 12.00 ure.
Ob sobotah in nedeljah je stavba na Einspielerjevi 6 zaprta.

Izvršni odbor DIS

Srečanje gorenjskih izgnancev

Krajevne organizacije DIS na Gorenjskem so sklenile, da bo
18. srečanje gorenjskih izgnancev DIS 1941–1945

12. maja 2018 ob 10. uri

v športni dvorani Srednje gostinske in turistične šole
v Radovljici.

Organizator in prireditelj tega 18. srečanja DIS Gorenjske bo
KO DIS Radovljica, telefon 031 810 400.

VABLJENI

KO DIS Radovljica
Tone Pristov, predsednik

Srečanje izgnancev mariborskega območja

Ob dnevu slovenskih izgnancev bodo krajevne organizacije DIS
mariborskega območja organizirale prireditev, ki bo

**v petek, 8. junija 2018, ob 17. uri
v Mariboru, na Trgu izgnancev,
ob spomeniku izgnancev v Melju.**

Na prireditvi bo kulturni program in v govorih bodo
udeležencem dane aktualne informacije.

Vabljeni člani DIS in druge žrtve vojnega nasilja.
Posebno z veseljem pričakujemo tudi
udeležbo potomcev in svojcev.

Predsedniki KO DIS Maribor:
Davorin Zdovc (040-202 639)
Miha Žgank (02-25 18 387)
Majda Cvetanovski (031-450 702)

Prireditev na Bučki na Dolenjskem

Krajevna organizacija DIS Bučka na Dolenjskem
organizira prireditev in pohod ob nemško-italijanski okupacijski meji
od Telč do Bučke, ki bo

v soboto, 30. junija 2018.

Pohod se bo začel v soboto 30. junija ob 8. uri iz Telč,
končal pa ob 11. uri na Bučki.

Prireditev na Bučki se bo začela takoj po pohodu
ob 11. uri, v kulturnem domu.

V programu bodo govorniki govorili o nujnosti boljše organiziranosti
države za pomoč žrtvam fašizma in nacizma.

**Predstavljena bo tudi knjiga O vojni škodi v Sloveniji med
drugo svetovno vojno, ki jo je napisal potomec izgnancev iz Bučke
Gregor Kaplan.**

Vse podrobne informacije dobite na telefonu 031 462 821.

Vabljeni vsi člani DIS, potomci izgnancev in beguncev in
vsi krajanje Bučke in okoliških vasi.

Silva Marjetič
predsednica KO DIS Bučka

Podporni člani DIS v letu 2018

Aleš Mižigoj, Ljubljana; **Martin Podlesnik**, Ljubljana; **Tatjana Japelj**,
Ljubljana; **Zdenka Kaplan**, Novo mesto; **Jože Kajs**, Novo mesto; **Danijel**
Miklavc, Novo mesto; **Rudi Hartl**, Podvelka; **Anton Hribnik**, Podvelka;
Jože Špegelj, Muta; **Marijan Špegelj**, Muta; **Danilo Špes**, Radlje ob
Dravi; **Marija Vegič**, Podvelka.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Na sestanku članov DIS v Ljubljani je sodeloval tudi predsednik DZ dr. Milan Brglez



Sestanek članstva DIS v Ljubljani. V prvi vrsti od leve proti desni Anton Naroglav, mag. Gregor Kaplan, dr. Milan Brglez, Ivica Žnidaršič in Maksimilijan Ferek (3. 3. 2018) (Foto: M. Skledar)

Krajevne organizacije DIS Ljubljana Vič - Rudnik, Bežigrad, Moste - Polje in Center so sklicale sestanek v soboto, 3. marca 2018, v veliki dvorani na Viču, ki je bila polna.

Na sestanek sta prišla tudi predsednik DZ dr. Milan Brglez in predsednik Mednarodne komisije pri IO DIS Gregor Kaplan.

Sestanek je otvoril Anton Naroglav, predsednik KO DIS Ljubljana Vič - Rudnik, ki je v uvodu dejal: »Posebno pozdravljam predsednico DIS prof. Ivico Žnidaršič in se ji zahvaljujem, da je pripeljala na naš zbor predsednika DZ dr. Milana Brgleza. Gospod predsednik – zelo

smo počaščeni, da ste prišli na naš zbor, ker sta me Ivica in mag. Franc Žnidaršič obvestila, da boste oziroma ste že vložili predlog zakona o gmotni škodi. Pozdravljam tudi mag. Gregorja Kaplana, predsednika Mednarodne komisije pri DIS in poznavalca vprašanj vojne škode.

Ker so vse Vlade Republike Slovenije zavračale sprejem zakona o gmotni škodi, smo sedaj najbolj zainteresirani, da bi bil končno zakon o gmotni škodi sprejet še v tem mandatu državnega zbora.

Zato vam dajem gospod predsednik takoj besedo. Potem bomo pa nadaljevali z dnevnim redom občnega zbora.«

Govor dr. Milana Brgleza, predsednika DZ

Spoštovane gospe in gospodje, vesel sem, da sem danes tukaj, med vami, da vas lahko nagovorim. Več mesecev smo namreč pripravljali zakon, ki smo ga pred dnevi vložili v zakonodajni postopek. Vse, kar je v moji moči, bom tudi naredil, da bi bil sprejet. Zato vas prosim za pomoč. Kajti le skupaj lahko premaknemo zadeve na boljše! A zavedati se moramo, da zakon potrebuje večino.

Zakon, ki smo ga vložili, rešuje še zadnje veliko odprto vprašanje poplave krivice. Naslavlja namreč vse vas, ki vas je pozabila tako prejšnja država kot 25 let tudi Republika Slovenija. Vem, veliko je bilo poslancev, ki so obljubljali podporo, a sočasno se ni nič premaknilo. Sam nisem obljubil nič drugega, kot le to, da se bom potrudil. Potrudil sem se in trudil se bom še naprej. Upam, da bo zakon sprejet.

Ta zakon, in to moram poudariti, le spoštuje 50. člen ustave, v katerem piše, da je vojnim veteranom in žrtvam vojnega nasilja zagotovljeno posebno varstvo v skladu z zakonom. Izhaja iz Zakona o žrtvah vojnega nasilja iz leta 1995, ki je

obljubil povrnitev vojne škode, in dopolnjuje Zakon o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja iz leta 2001. In to širjenje varstva žrtv vojnega nasilja je bistvo zakona. Nikomur nič ne jemlje, vam, ki ste ostali brez vsega, pa vrača dostojanstvo. Dostojanstvo, ki ga čakate že 75 let. Absolutno predolgo.

Gospe in gospodje, zakon daje simbolično odškodnino v višini 6000 evrov. A še enkrat poudarjam – zakon ne more odpraviti vašega trpljenja, lahko ponudi le obliž na rano, ki je še vedno odprta. Računam na vašo pomoč pri podpori zakonu, predvsem pa na vaš angažma, da skupaj prepričamo večino v državnem zboru, da bo zakon sprejet.

Sam sem v politiko vstopil zato, da bom delal za vse ljudi (in ne samo za partikularne interese) ter za to, da popravim krivice, ki so se dogajale v preteklosti. Upam, da s sprejemom tega zakona uspeš vsaj delno popraviti krivice vam, ki ste kot izgnanci veliko pretrpeli, nato pa bili pozabljeni od vseh.

Srečno in hvala za pozornost.



Dr. Milan Brglez, predsednik DZ (Foto: Milan Skledar)

Iz govora mag. Gregorja Kaplana, člana IO DIS

Lepo vas vse pozdravljam. Prišel sem na vaš zbor, ker obravnavate predlog zakona o simbolični vojni škodi še za gmotno škodo, ki je nastala med drugo svetovno vojno.

Ker sem sodeloval pri več predlogih tega zakona, me posebej zanima, kako boste sprejeli sedaj to varianto, ki jo je 27. 2. 2018 vložil v sodelovanju z DIS v DZ dr. Milan Brglez. Jasno je, da gre za simbolično odškodnino za gmotno škodo, ker drugače zakona ne bi nihče vložil.

Dr. Brglez, predsednik DZ, je bil večkrat na DIS in se je dobro seznanil z gradivom o vseh vprašanih vojne škode in predlogih zakona o gmotni škodi.

Na zadnjem sestanku, ki smo ga imeli na DIS 8. januarja 2018, mu je predsednica DIS zopet predlagala, naj on kot predsednik DZ vloži zakon, da bi ga sprejeli še v tem mandatu, kar je tudi storil.

Kot svoje izgnancev sem že kot študent sodeloval pri organizaciji enaindvajsetih informativnih konferencah, ki so trajale po 3 ure, o prizadevanjih za doseg osebni odškodnin, zato zelo dobro poznam delovanje DIS.

Sem pa zelo začuden, da je v članstvu DIS tako malo svojcev, saj so napisani tudi v zakonu, ki je sedaj v obravnavi.

Želim vam dobro zdravje in hvala, da ste me poslušali.

Knjiga o vojni škodi na območju Slovenije v drugi svetovni vojni in urejanju pravic

Vse, ki jih zanima vsebina magistrske naloge Gregorja Kaplana **O vojni škodi na ozemlju Slovenije v drugi svetovni vojni in urejanju pravic**, jo lahko dobite v knjigi pri Krajevnih in Območnih organizacijah DIS.

Poročilo z občnega zbora štirih KO DIS Ljubljana Vič - Rudnik, Bežigrad, Moste - Polje in Center

Po obravnavi predloga zakona o gmotni škodi so bili občni zbori 4 krajevnih organizacij, ki so jih vodili:

- **Drago Maruša**, KO DIS Ljubljana Vič - Rudnik
- **Maksimilijan Ferek**, KO DIS Ljubljana Bežigrad
- **Hilda Marc**, KO DIS Ljubljana Moste - Polje
- **Marija Vehovec**, KO DIS Ljubljana Moste - Polje



Anton Naroglav, predsednik KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik

Obravnavali so poročila o delu in sprejeli so programe za delo v letu 2018.

Občnega zbora so se poleg vabljenih članov omenjenih krajevnih organizacij udeležili tudi predsednica DIS prof. Ivica Žnidaršič, predsednik Državnega zbora RS dr. Milan Brglez in mag. Gregor Kaplan.

Dr. Milan Brglez je navzoče seznanil s predlogom zakona o poplačilu vojne škode, ki ga je vložil v proceduro Državnega zbora RS. Poudaril je, da je skrajni čas za poplačilo tudi gmotne vojne škode v simboličnem znesku 6000 evrov.

Obveza države, ki izhaja iz zakona o žrtvah vojnega nasilja, je poplačilo vojne škode (za premično in nepremično premoženje) izgnancem iz druge svetovne vojne in še ni uresničena. Nobena vlada v zadnjih dvajsetih letih ni bila pripravljena sprejeti obveze o poplačilu gmotne vojne škode, je poudarila prof. Ivica Žnidaršič. Vsi so sicer prejeli celotno gradivo z zahtevo, naj začno pogajanja z nemško

vlado za izterjavo dolga od Nemčije za poplačilo škode.

Tudi zakon o klimatskem zdravljenju je bil na pobudo DIS vložen v Državni zbor Republike Slovenije.

Predsedniki KO so v svojih poročilih obvestili članstvo o njihovem številu, o naročnikih na časopis Vestnik DIS, udeležbi na raznih prireditvah, izletih, obiskih starejših in onemoglih in drugih aktivnostih v KO. Podana so bila tudi poročila nadzornih odborov in finančna poročila.

Članstvu DIS priporočamo, naj na volitvah v Državni zbor RS volijo poslance tistih strank, ki so pripravljeni podpreti zahteve DIS.

Vse krajevne organizacije so se zahvalile prof. Ivici Žnidaršič za nesebično in požrtvovalno delo pri uveljavljanju pravic za poplačilo vojne škode s šopkom rož.

Marija Vehovec



Delovno predsedstvo na zboru članov štirih KO DIS v Ljubljani: od leve proti desni Marija Vehovec, Hilda Marc, Drago Maruša, Maksimilijan Ferek in Anton Naroglav (3. 3. 2018). Foto: M. Skledar.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Ljubljana Šiška



Občni zbor KO DIS Ljubljana Šiška (22. 2. 2018)
(Foto: Janez Aljančič)

Člani KO DIS Ljubljana Šiška, ki vključuje tudi člane DIS področja Medvod, Vodice in Rašice, smo se 22. 2. 2018 zbrali v dvorani »Ljudski dom« v Ljubljani - Šentvid na rednem zboru. Kot smo že vajeni, je bila udeležba članov velika.

Uvodoma je za dobro razpoloženje poskrbel ženski pevski zbor »Svoboda Vižmarje«, v katerem pojejo tudi članice DIS.

Predsednik krajevne organizacije DIS **Drago Hribšek** je v poročilu poudaril, da vlada od Nemčije še ni zahtevala povračila vojne škode. Predsednica DIS **Ivica Žnidaršič** nas je prijetno presenetila z novico, da bo v naslednjih dneh zakon o gmotni škodi vložen v Državni zbor RS, če bo predlog potrdil Izvršni odbor DIS na seji 26. 2. 2018. Na osnovi njene predloga je bil soglasno sprejet sklep, da Zbor članov KO DIS Ljubljana Šiška podpira predlog, da se zakon o poplačilu vojne škode, ki predvideva simbolično izplačilo žrtvam vojnega nasilja prizna odškodnina v višini 6000 evrov, ki bi se izplačal v dveh obrokih.

V obširni razpravi smo poudarili, da z vložitvijo zakona v parlament boj za odškodnino še ni končan. Treba bo prepričati večino poslancev, da bodo glasovali za sprejem. Žal to obdobje sovпада z državnoborskiimi volitvami. Morali bomo temeljito premisliti, komu bomo dali svoj glas, saj si moramo prizadevati, da bi v Državnem zboru RS imeli izgnanca

ali svojca izgnanca, ki si bo prizadeval za ohranjanje že pridobljenih pravic ter za doseg izplačila vsaj simbolične vojne škode.

Joža Aljančič je še dodala trpko resnico, da v času, ko z denacionalizacijo bremenimo davkoplačevalce, ko vračamo premoženje v naravi ali v denarju, velik del posameznikom – tujcem, ni pa denarja za poplačilo vojne škode slovenskim izgnancem in beguncem. Kdaj bo Slovenija notificirala avstrijsko državno pogodbo (ADP), saj brez notifikacije ADP Slovenija ne more prevzeti pravic in dolžnosti, ki jih je v odnosu do Avstrije imela Jugoslavija.

Program bodočega dela bomo poleg tekočih nalog sproti prilagajali zlasti potrebam aktivnosti ob sprejemanju zakona o povračilu vojne škode.

Predsednik se je zahvalil članom odbora krajevne organizacije za prizadevno delo, posebno pa se je zahvalil predsednici DIS, prof. Ivici Žnidaršič, za njeno neumorno delo in skrb za ohranjanje spomina na izgnanstvo, ohranjanje pridobljenih pravic izgnancev ter trud, da bo izgnancem priznana vsaj simbolična odškodnina za gmotno škodo.

Sledilo je druženje starih prijateljev in znancev ob skromnem prigrizku in kozarčku.

*Predsednik KO DIS Ljubljana Šiška
Drago Hribšek*

Občni zbor KO DIS Dobova

4. marca 2018 je bil v odsotnosti predsednika Branka Bogovič, ki je pristal po daljšem zdravljenju v Domu ostarelih občanov v Brežicah, izveden občni zbor KO DIS Dobova.

Med gosti so bili predsednica DIS, prof. Ivica Žnidaršič, ki je poročala o Zakonu o povračilu gmotne škode med drugo svetovno vojno, ki je bil vložen v DZ. Zelo pomembno je, da sta se Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 in ZL – Demokratična stranka dela dogovorila s predsednikom Državnega zbora RS dr. Milanom Brglezom, da je 27. februarja 2018 vložil ta zakon v DZ.

Pozdrave so izrekli tudi župan Občine Brežice Ivan Molan, Jožica Stezinar KO

Čatež, Slavica Prah KO Cerklje, Karel Levak KO Artiče, namestnik Urek Ivan KO Kapele, Rok Kržan KO Bizeljsko, predsednik DU Dobova - Kapele Slavko Bokor, predstavnik ZB za vrednote NOB Matjaž Križanec, predsednik »KD Franc Bogovič« Drago Iljaž in župnik Matej Užmah.

Kulturni program pred zborom so izvedli Ljudski pevci in člana literarne sekcije Beseda Ivana Vatovec in Rudi Mlinar, vsi iz »KD Franc Bogovič Dobova«, za prijetno vzdušje po občnem zboru pa sta s petjem in glasbo poskrbela Bogomir Bogovič in Peter Hribar.

*Ivo Veble,
podpredsednik KO DIS Dobova*



Del udeležencev in gostov na občnem zboru KO DIS Dobova 4. 3. 2018
(Foto: Bogomir Bogovič)

Občni zbor KO Obala Koper, Izola, Piran in Ankaran

KO DIS Obala je pripravila letni občni zbor 15. marca 2018 v OŠ Dušana Bordona v Semedeli. Kot po navadi so nam učenci te šole pripravili kratek kulturni program. V imenu KO DIS je pozdravil vse prisotne člane in goste predsednik KO, **Teodor Colnar**. Zahvalil se je tudi vodstvu šole in vsem sodelujočim na predhodni prireditvi.

V nadaljevanju je zbor udeležencev uspešno vodila **Tončka Senčar**.

Predsednik KO DIS Obala Teodor Colnar je podal poročilo o delu odbora v preteklem letu. Krajevni odbor DIS Obala je sledil smernicam Izvršnega odbora DIS v Ljubljani. Gradiva so bila obravnavana na rednih sestankih KO vsak 1. torek v mesecu. Na koncu je še pozval vse udeležence, naj vendarle podprejo stranko ZL – DSD, ki jo vodi mag. Franc Žnidaršič. V trenutni situaciji nam bo še kako potrebna stranka, ki ima v programu tudi izterjavo vojne škode od Nemčije.

Tončka Senčar je spregovorila o osnutku programa, ki je bil pripravljen na odboru KO Obala Ankaran, Koper, Izola in Piran. Udeleževali se bomo sej DIS in njene sklepe prenašali v naše okolje. Delovali bomo po našem statutu in pravilih ter enkrat letno na občnem zboru poročali o našem delu. Prizadevali si bomo, da bo vsak naš član tudi dobitnik Vestnika, ki nas seznaja o vsem, kar si vodstvo DIS prizadeva, in o delu v krajevnih odborih. Kot doslej bomo obiskovali naše člane po domovih in v domovih za starejše. Navezali bomo stike s centrom za socialno delo, patronažno službo in rdečim križem. Zavzemali se bomo za ohranjanje zgodovinskega spomina v obliki obiskovanja šol, da se resnica

ne bi izkrivila in izgubila. Podpirali bomo tudi pisanje spominov in zbiranje fotografij, kajti pisana beseda bo služila bodočim generacijam za oceno preteklosti. Odzivali se bomo na vse oblike sovražnega govora in na pojave nacističnih organizacij in risanje žaljivih simbolov, uničevanja spomenikov idr.

Udeleženci zbora smo seveda z velikim pričakovanjem čakali nastop naše predsednice prof. **Ivice Žnidaršič**. Z zanimanjem smo poslušali kronologijo dogodkov, ki so pripeljali do tega, da je predsednik Državnega zbora RS, dr. Milan Brglez, vložil predlog zakona v parlament. V KO Koper, Izola, Piran in Ankaran cenimo prizadevanja vodstva DIS, še prav posebno pa cenimo prof. Ivico Žnidaršič, ki se je tako predano posvetila reševanju tega problema. Zato jo razumemo, da je bila kritična do tistih, ki niso člani DIS, a pričakujejo samo koristi. Vsi se ji bomo lahko oddolžili le z delom in rednim plačevanjem članarine in Vestnika. Z naravnim osipom nas je vse manj, zato si prizadevajmo, da bomo čim dlje ohranjali te možnosti, ki jih imamo sedaj.

Zbor je pozdravil tudi novinar g. **Franc Kranjc**, ki je posredoval nekaj svojih izkušenj z obiskov koncentracijskih taborišč. Po njegovem mnenju je dobro, da je Evropa združena, saj bi razpad kaj hitro lahko znova prinesel želje po širitvi ozemelj.

Zbor smo zaključili v prijetnem druženju.

*KO Obala Koper, Izola,
Piran in Ankaran
Teodor Colnar
predsednik*



Delovno predsedstvo na občnem zboru KO DIS Obala: Koper, Izola, Piran, Ankaran. Od leve proti desni: Alenka Kariš, Tomaž Hočevar, Tončka Senčar in Teodor Colnar, Ivica Žnidaršič udeležencem razlaga vloženi zakon o povračilu gmotne škode.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Sevniški člani DIS na zboru



Občni zbor KO DIS Sevnica (23. 2. 2018).
(Foto: Alojz Rupar)

Kljub visokemu snegu so se člani KO DIS Sevnica udeležili zbora, ki je bil 23. februarja 2018, prišli so tudi iz oddaljene Loke pri Zidanem mostu in z Blance.

Iz poročila predsednika so izvedeli, da je bil program dela za leto 2017 izpolnjen v celoti, razen jesenskega izleta v Rajhenburg in na Bohor, ki je bil nekaj dni pred načrtovanim datumom onemogočen zaradi vodne ujme in uničene ceste.

Seznanjeni so bili tudi s potekom dela DIS za vložitev zakona o gmotni škodi v Državni zbor RS, s katero bi zaprli še to vprašanje zgodovinskih krivic izgnancem in beguncem.

Zbor je pozdravil podpredsednik DIS Lojze Rupar, predstavnika NOB in Veterinov vojne za Slovenijo pa sta izrazila željo po nadaljevanju zgledega sodelovanja.

Predsednik KO DIS Sevnica
Vinko Zalezina

Občni zbor KO DIS Hrastnik



Del udeležencev na občnem zboru KO DIS Hrastnik (15. 3. 2018)

Vsredo, 14. 3. 2018, smo se člani KO DIS Hrastnik zbrali v športni dvorani v Hrastniku na vsakoletnem občnem zboru. Zboru so poleg članov KO DIS prisostvovali predsednica DIS prof. **Ivica Žnidaršič**, župan občine Hrastnik **Miran Jerič**, predsednik Društva upokojencev Hrastnik **Franjo Krsnik**, predsednik Mednarodne komisije pri IO DIS mag. **Gregor Kaplan** ter predstavniki KO DIS iz Trbovelj, Radeč, Litije in Polšnika.

Po kratkem pozdravnem govoru predse- dnice KO DIS **Marije Mejač** nas je v uradni del občnega zbora popeljal zvok harmonike. Vsem zbranim smo podali poročilo o delu v lanskem letu, finančno poročilo ter program dela v prihajajočem letu.

V razpravo se je najprej vključila pred- sednica DIS prof. **Ivica Žnidaršič**, ki je povedala, da je bil 27. 2. 2018 v Državni

zbor RS vložen predlog zakona o gmotni škodi. Povedala je tudi, da je že vložen tudi zakon, da se nam vrne pravica do klimatskega zdravljenja.

Župan je pohvalil naše uspešno delo v prizadevanjih za ohranjanje zgodovinskega pomena na leta izgnanstva. Še nadalje nam je obljubil materialno in finančno pomoč, za kar smo mu izredno hvaležni.

S spodbudnimi besedami so v razpravi sodelovali še predsednik društva upokojencev ter predstavniki sosednjih občin. **Mag. Gregor Kaplan** pa je kot potomec izgnancev govoril, kako pomembno je, da bi se v DIS vključilo več potomcev izgnancev in beguncev, ki bi ohranjali zgodovinski spomin na tragedijo izгона.

Po končanem uradnem delu občnega zbora pa je sledilo prijetno druženje ob zvokih harmonike ter zakuski.

Redni letni zbor članov KO Dole pri Litiji



Občni zbor KO DIS Dole pri Litiji (28. 1. 2018)
(Foto: Stane Kmetič)

Na letošnjem zboru članov v nede- ljo, 28. 1. 2018, v dvorani na Do- lah se je zbralo bolj malo članov naše KO, vabilu so se odzvali predstavniki sosednjih KO, podžupanja Občine Liti- ja, Lijana Lovše, in predstavniki društev v kraju.

Predsednica KO **Hedvika Sešek** je pozdravila prisotne. Pevska skupina Izgnanci je zapela dve pesmi. Zbor sem vodil tajnik KO **Stane Kmetič** po predloženem dnevnem redu.

Predsednica, tajnik in blagajničarka **Danica Sveršina** smo podali poročila o delu in poslovanju KO v preteklem letu.

Večjo pozornost smo namenili obiskova- nju bolnih in onemoglih članov.

Predstavniki sosednjih KO so poudar- jali pomen delovanja DIS za ohranjanje zgodovinskega spomina, treba je pridobiti potomce v članstvo in privabiti podporne člane.

Predlagajo večje sodelovanje KO s pod- ročja Zasavja pri organizaciji srečanj in izletov. **Marija Zajc** iz KO Litija je povabi- la na 3-dnevni izlet na Češko.

Zaključili smo s skromno pogostitvijo, pogovori in druženjem ob harmoniki.

Stane Kmetič

Občni zbor KO DIS Lenart



Občni zbor KO DIS Lenart

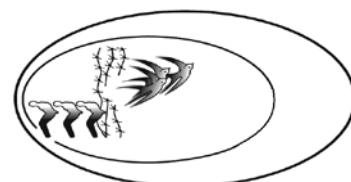
Desetega marca 2018 smo se člani KO DIS Lenart tudi tokrat zbrali, da pregledamo in ocenimo delo preteklega leta in si zastavimo program dela za leto 2018. Predsednik KO je uvo- doma pozdravil **Jožeta Križančiča** – de- legata DIS in **Alojza Bezjaka**, predstavnika ZB za vrednote NOB, Razočarani pa smo bili, ker se našemu vabilu ni odzval noben predstavnik naših 6 občin.

Po poročilih organov zbora se je prvi vključil v razpravo gospod **Križančič** in poudaril, da si DIS zelo prizadeva, da bi bil sprejet še zakon o gmotni škodi.

Predsednik je prisotne opozoril, da so pred nami parlamentarne in lokalne volitve. Kritično je ocenil odnos nekaterih občin, ki odklanjajo finančno podporo in s tem ogrožajo obstoj KO DIS. V imenu društva pa se je iskreno zahvalil županom

občin **BENEDIKT**, **SVETA TROJICA** in **SVETI JURIJ** in vodstvu TBP **LENART**, ki so nas finančno podprli. Našo vlogo za donacijo je zavrnila le občina **LENART**, čeprav je največ naših članov prav iz Le- narta. Najbolj burna pa je bila razprava o dejstvu, da nekateri naši politiki **ENACI- JO** genocidno politiko nacizma in fašiz- ma s povojnimi dogodki, ki jih je izvajala takratna oblast. To je po njegovem grobo izkrivljanje zgodovinske resnice.

Ivan Godec



. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Srečanje članov KO DIS Krmelj-Tržišče, 10. 3. 2018

Srečanje izgnancev in beguncev v Krmelju je privabilo veliko število članov DIS. Udeležili so se ga tudi nekateri povabljeni gostje, podžupan Občine Sevnica Janez Kuček, predsednik KO DIS in Koordinacije KO DIS Sevnica Vinko Zalezina, predsednica KS Krmelj Slavica Mirt, predsednik DU Krmelj Ciril Krištof, predsednika KO ZB za vrednote NOB Krmelj Franc Bastardi in Vladka Blas za Tržišče ter Milan Gorjanc.

Ogledali smo si predstavitev gradu Rajhenburg in muzeja, posvečenega izgnanstvu. V poročilu predsednice **Ane Hočevar** o delu v preteklem letu smo bili seznanjeni z mnogimi našimi aktivnostmi.

Organiziramo pohod ob okupacijski meji od Murenc do Telč v sodelovanju s KO Šentjanž in DIS, udeležujemo se pohoda od Telč do Bučke. Ob prazniku KS Krmelj organiziramo pohod ob spominskih obeležjih od Krmelja, Stražberka, Gabrijel, Polja do Hinjc, kjer je pod streli nemškega okupatorja 22. oktobra 1943 padlo 13 talcev, 155 Krmeljčanov pa bilo sredi noči peš izgnanih v 16 km oddaljeno Sevnico, od koder so se vrnili po 3 tednih v popolnoma izropane domove.

Zgledno sodelujemo z OŠ Krmelj. Ob prazniku KS smo v muzeju, ki smo ga odprli leta 2005 v prostorih Jakilove graščine, izvedli ob ogledu muzejske zbirke – fotografij. Mnogi so spoznali dogodke,

ki so jih v vojnem času doživljale njihove babice in dedki.

AKTUALNA TEMA našega srečanja je bila **POPLAČILO VOJNE ŠKODE** s strani okupatorjev. Država bi morala od Nemčije terjati vojno škodo.

Predsednica Ivica Žnidaršič je zbrala dokumentacijo, da bi država od Nemčije zahtevala plačilo vojne odškodnine. Ob izidu knjige Nemčija še ni plačala vojne škode, ki jo je leta 2015 izdalo DIS, je bil ob njeni predstavitvi nekdanji predsednik države Milan Kučan, ki jo je označil kot **PRAVI UČBENIK O PROBLEMU ODŠKODNINE in DOBRO PODLAGO za UKREPANJE**.

Na naše pismo predsednikoma Vlade RS in predsedniku Državnega zbora RS ter vsem poslanskim skupinam z našega zbora aprila 2015 in pisma s podpisi predsednikov vseh petih KO DIS v Občini Sevnica marca 2016 nismo prejeli nobenega odgovora.

Bliža se čas volitev, pojdimo na volitve in premislimo, komu bomo dali svoj glas. Na volitvah pričakujemo tudi uspeh Združene levice – Demokratične stranke dela, katere predsednik je častni član DIS mag. Franc Žnidaršič.

Po uradnem delu je sledilo družabno srečanje.

KO DIS Krmelj - Tržišče

Po enem letu smo se spet srečali



Občni zbor KO DIS Brežice

Rednega letnega zbora KO DIS Brežice se je udeležilo lepo število članov, predsedniki krajevnih organizacij, poslanec Igor Zorčič in podžupanja Katja Čanžar. Pogovarjali smo se o ukinjenem klimatskem zdravljenju, odprtem vprašanju gmotne vojne škode in spoznanju, da je v zvezi s tem država malo postorila. Obisk doktorja Brgleza je pokazal določen premik, saj se je poglobil »v izgnanstvo« in bil v arhivu DIS, kjer je zbranega ogromno bogatega gradiva na to temo. Župan občine Brežice podpira naša prizadevanja. Poslanca Zorčiča pa žalosti, da problema ne poznajo in nočejo razumeti številni poslanci, saj se obnašajo, kot da tega obdobja v naši zgodovini ni bilo. Tudi prelep mozaik v DZ, ki predstavlja našo zgodovino, ne prikazuje izgnanstva. Začeli so potekati pogovori na internih sestankih in tako sta dva zakona vložena

za obravnavo v parlamentu. Vsi želimo, da bi zadeva dosegla svoj cilj. Vemo pa, kot je povedal Rok Kržan, da ni uspeha, če smo tiho in nismo enotni.

Ugotovljeno je bilo, da članstvo KO DIS v Brežicah upada, da se nahaja 18 članov v domu upokojencev, ki so večkrat letno obiskani. Posvečamo tudi pozornost najstarejšim članom, še posebno 85-letnikom. Na domu smo obiskali tudi dve 90-letnici. Številni, ki še premorejo dovolj moči in zdravja, so se lahko udeležili izleta v Bugojino in Vinarijum v Lendavskih goricah. Nadzorni odbor je ugotovil, da so finance urejene, dokumenti verodostojni in letni program uspešno izpeljan. Podžupanja Katja Čanžar je pohvalila delo društva in predstavila številne projekte, s katerimi se ukvarja.

Vida Petelinč

Območna organizacija izgnancev Žalec



Predsednik Branko Hriberšek ter delovno predsedstvo
(Foto: Tone Vrabl)

V prireditvenem prostoru OŠ Žalec je v soboto, 17. marca, potekal jubilejni oziroma 25. zbor Območne organizacije Žalec, ki zajema članstvo občin Žalec, Braslovče, Prebold, Vransko, Tabor in Polzela. Kljub neugodnemu in hladnemu vremenu so se člani kljub visoki starosti samostojno ali v spremstvu svojcev udeležili letnega zbora in tako znova pokazali visoko stopnjo pripadnosti organizaciji, ki jim pomaga ohranjati spomine na hude dni 2. svetovne vojne, ko jih je okupator izgnal iz domačega doma v nepoznano tujino, večinoma na jug nekdanje Jugoslavije.

Ugledna je bila tudi prisotnost gostov, med njimi podžupana občine Žalec Ivan Jelen, Polzelo sta zastopala kar dva podžupana Marjan Močnik in Igor Pungartnik, Braslovče pa Dragica Tanjšek. Zbor sta počastila tudi častni občan Žalca Janez Meglič ter predsednik ZB za vrednote NOB Žalec Marjan Turičnik. Prisotna je bila tudi članica UE Žalec, ki skrbi za reševanje problematike izgnancev, Melanija Žvikart.

V uvodnem oziroma priložnostnem programu so sodelovali s pesmijo Oh, kako je dolga pot in drugimi Andrej Bremec in Viki Ašič ter z recitacijo Tone Vrabl. Po pregledu uspešno opravljenega dela so sprejeli program za letošnje leto, v katerem je med pomembnimi točkami tudi ureditev spominskega albuma z ohranitvijo spominov na minula leta v sliki in besedi.

Podelili so tudi spominska priznanja, ki so jih med drugim dobili vsi trije predsedniki žalske organizacije od ustanovitve do danes Franc Vidmar, Ciril Blagotinšek in Branko Hriberšek, predstavniki občin in sorodnih organizacij in kulturniki (vokalna skupina Grmada in Viki Ašič ter Andrej Bremec). Priznanje je dobilo tudi Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945.

Po res imenitno pripravljenem letnem zboru so se vsi udeleženci zbrali v jedilnici osnovne šole, saj jih je območna organizacija DIS počastila s kosilom.

Tone Vrabl

Občni zbor KO DIS Brestanica



Občni zbor KO DIS Brestanica

Člani KO DIS Brestanica smo se zbrali 15. marca 2018 na rednem letnem občnem zboru v gostišču Pečnik. Ob otvoritvi zbora je predsednik KO DIS Brestanica **Jožef Vajdič** pozdravil vse prisotne člane in še posebej častnega člana DIS in predsednika Združene levice – Demokratične stranke dela **mag. Franca Žnidaršiča**. Po izvolitvi delovnega predsedstva je predsednik KO DIS Brestanica podal poročilo za leto 2017. Povedal je, da ima KO DIS še 34 članov; Vestnik DIS pa dobiva 26 članov. Na priporočilo Izvršnega odbora DIS iz Ljubljane naj bi vsaka družina izgnanca prejela en izvod Vestnika. Med drugim je omenil tudi izlet v kraje izgnanstva, kjer so obiskali

grobove umrlih izgnancev iz Slovenije. Iz naše KO DIS sta se izleta udeležila dva člana. Po poročilih odborov društva se je razpravi pridružil mag. Franc Žnidaršič. Povedal je, kako se trudi vodstvo DIS v Ljubljani za naše že uveljavljene pravice, ki bi nam jih nekateri radi odvzeli. O vojni škodi, ki še ni bila poplačana, pa je bil v Državni zbor RS vložen predlog zakona o odškodnini, ki naj bi jo v simboličnem znesku dobili vsi izgnanci, ki imajo status žrtev vojnega nasilja.

Občni zbor smo zaključili ob malici in prijetnem druženju.

I. V.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Obliž na rane izgnanskih let so jim vsakoletna srečanja



Na občnem zboru KO DIS Bistrica ob Sotli je sodeloval in govoril tudi mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS in predsednik ZL-DSD (22. 3. 2018).

Lansko leto je za Krajevno organizacijo DIS Bistrica ob Sotli, ki šteje blizu sto članov, minilo v znamenju rednih letnih aktivnosti.

Člane KO DIS Bistrica ob Sotli vežejo skupni spomini na tisti črni 22. november 1941, ko je po Šempetru kot strela z jasnega zadonel grozovit glas, da morajo zapustiti svoje domove. Okupator jih je izgnal po taboriščih v Nemčijo, Hrvaško in Avstrijo, na njihovih domovih pa v obdobju 1941–1945 pustil tolikšno opustošenje, da je še dolgo po vojni vlivalo grenkobo v njihove misli.

Predsednica izgnancev v Bistrici ob Sotli **Erika Lipej** je na občnem zboru poročala o delu. Skozi vse leto obiskujejo starejše in onemogle člane ter jubilate, ob novem letu naredijo obiske starejših krajanov v domove upokojencev, med krajani zbirajo zgodovinsko gradivo o izgnanstvu, vzdržujejo spominska obeležja v kraju in so podporniki DIS. Ker so člani društva vse starejši, si v svoje vrste prizadevajo dobiti tudi potomce izgnancev, ki bi prevzeli skrb za ohranjanje spominskih dejstev. KO DIS bo še naprej vodila **Erika Lipej**, v upravni odbor so izvolili **Nežo Rihter** kot blagajničarko, **Terezijo Debelak** kot

tajnico, **Alojza Kovačiča**, **Justiko Babsarič**, **Jožeta Požeka**, **Branka Kostanjška** ter **Stanislava Uršiča**. Nadzorni odbor bo deloval v sestavi **Jože Požeg** in **Anton Kovačič**.

Srečanje krajanov, ki se še živo spominjajo, kako težki časi so prebivalstvu preteli med vojno, so z nagovori počastili župan **Franjo Debelak**, ravnatelj **Bogomir Marčinković**, predsednica domačega društva upokojencev **Marija Bavdek**, predstavnik izgnancev z Bizeljskega **Rok Kržan**, **Ivan Kunej** iz KO DIS Kozje.

Delo šempeterskih izgnancev je s svojim obiskom počastil tudi častni član Društva izgnancev Slovenije **mag. Franc Žnidaršič**, ki je opisal prizadevanja društva pri ohranjanju pravic izgnancev ter predstavil prizadevanja za finančno povrnitev gmotne vojne škode. Povedal je, da je predlog zakona pripravljen. Dobro voljo so uvodoma med zbrane prinesle **Ljudske pevke Sosed**, ki so po odpeti pesmi »Oh, kako je dolga pot« razvedrile z ljudsko pesmijo, nato so skozi recitacije in igranje instrumentov nadaljevali šolarji **OŠ Bistrica ob Sotli**.

Emilija Šterlek

Občni zbor KO DIS Slovenska Bistrica



Dobitnici priznanj Hilda Knez in Malki Veler na občnem zboru (21. 4. 2018).

Člani KO DIS Slovenska Bistrica so se 21. 4. 2018 sestali na občnem zboru. Za uvod je zapel ženski pevski zbor Metulj tri pesmi – bivša tajnica Malka Veler pa je prebrala ganljivo pesem. Po izvolitvi delovnega predsedstva je najprej poročala predsednica **Dušanika Uran**. V kratkem poročilu ni pozabila omeniti dela **Ivice Žnidaršič**, kateri gredo največje zasluge, da so tudi izgnanci dobili status in pravice. Zahvalila se je tudi občini Slovenska Bistrica, ki KO DIS vsako leto namenja sredstva.

Marjan Košak, član IO DIS in predsednik KO DIS Slovenska Bistrica je prisotne seznanil, da si predsednik DZ RS, dr. Milan Brglez prizadeva, da bi izgnanci dobili povračilo za materialno škodo, ki so jo utrpeli.

Po poročilih tajnice društva in blagajničarke sta bili podeljeni priznanji **Hildi Knez**, dolgoletni blagajničarki in **Malki Veler**, ki je bila do lanskega leta, ko jo je nadomestila **Milena Novak**, tajnica KO DIS.

Živa Erdlen

Občni zbor KO DIS v Krškem



Del udeležencev na občnem zboru KO DIS Krško 5. 4. 2017. (Foto: I. Ž.)

Predsednik KO DIS Krško **Alojz Jelovšek** je 5. aprila 2018 sklical člane DIS na občni zbor. Na zboru so obravnavali poročilo o delu, finančno poročilo in poročilo nadzornega odbora.

Predsednik je v poročilu izpostavil pomen obiskov članov DIS na domu, izlet v Ljubelj in Planico, srečanje jubilarov in udeležbo na dnevu odprtih vrat v taborišču v Brestanici.

V tekočem letu bodo sodelovali pri obeleževanju spomina na izgnanstvo in spomina na prve krške žrtve. Podpirali bodo Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 pri skrbi za ohranjanje doseženih pravic in sprejem zakona o gmotni škodi.

Na zboru so bili prisotni tudi **Ivica Žnidaršič**, predsednica DIS, in predstavniki KO DIS **Jožef Vajdič**, **Brestanica**, **Karel Levak**, **Artiče**, **Rafko Arnšek**, **Dolenja vas**, **Anica Baznik**, **Leskovec**, **Maksimilijan Ferek**, **Ljubljana Bežigrad**.

Predsednica DIS je vsem navzočim podrobno razložila vsebino predloga zakona o gmotni škodi in prvo obravnavo tega zakona v Državnem zboru RS, ki je bila 27. marca 2018. Hkrati je dala pobudo, da bi kdo od izgnancev ali potomcev kandidiral za poslanca na letošnjih volitvah, in vprašala navzoče, kaj menijo o tem in kaj so pripravljeni storiti, da bi to dosegli.

Dala je tudi pobudo, da bi člani DIS iz Krškega, Leskovca, Brestanice, Brežic in drugi v Posavju in Zasavju pomagali pri pripravi prireditve 7. junija pri zbirnem taborišču za izgon Slovencev v Brestanici, sicer bo tam 7. junija 2018 samo dan odprtih vrat za ogled taborišča.

V Krajevni organizaciji Krško je 178 članov in 131 jih prejema Vestnik DIS.

A. J.

Občni zbor KO DIS Šentjanž



Delovno predsedstvo na občnem zboru KO DIS v Šentjanžu (8. 4. 2018).

(Foto: T. Repovž)

V Šentjanžu je bil občni zbor KO DIS 8. aprila 2018 z zelo dobro udeležbo. Izredno bogato poročilo o delu je podala predsednica **Terezija Repovž**. V programu za leto 2018 imajo zelo veliko dejavnosti za ohranjanje spomina na izgon Slovencev in zelo obsežno razstavo fotografij iz izgnanstva in begunstva in spominov na izgon. Razstavo o tem bodo odprli v juniju 2018.

V soboto, 28. 4. 2018, bodo zopet skupaj s KO DIS Krmelj organizirali pohod ob nemško-italijanski okupacijski meji od Murenc do Telčev.

Zelo bodo aktivni tudi pri pobudah in aktivnostih, da bi bil v Državni zbor RS

izvoljen kakšen izganec ali potomec.

KO DIS Šentjanž ima še 69 članov. Od teh je po starosti od 73–79 let 21 članov, 80–89 let 41 članov, 90 let 2 člana, 92 let 1 član, 94 let 1 član, 97 let 2 člana in 103 leta 1 član.

Kljub starosti članov zelo dobro sodelujejo v KO DIS in imamo redne stike, saj nekatere obiskujemo tudi na domovih.

Na občnem zboru so sodelovali tudi **Ivica Žnidaršič**, **mag. Gregor Kaplan**, **Alojz Rupar**, **Vincenc Zalezina** in podžupan občine Sevnica.

T. R.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor članov KO DIS Artiče



Občni zbor KO DIS Artiče 7. 4. 2018. (Foto: B. Levak)

Člani KO DIS Artiče smo imeli 7. 4. 2018 redni občni zbor. Kulturni program je izvedla folklorna skupina, ki jo vodi ravnateljica OŠ Artiče, plesna in recitacijska skupina, ki jo vodita učiteljica Jana Kovačič in pomočnica Janja. Vsi nastopajoči učenci so iz OŠ Artiče ter ljudski pevci Fantje artiški. Po končanem kulturnem programu je predsednik KO DIS Artiče Karl Levak pozdravil vse člane, predsednika Sveta KS Artiče, ravnateljico OŠ Artiče, predsednico RK KS Artiče, prisotne predstavnike KO DIS Brežice, Bizeljso, Cerklje ob Krki, Dobovo, Globoko in župnika Artič.

Z enominutnim molkom smo se spomnili na naše preminule člane. Sledilo je poročilo predsednika o delu v letu 2017, blagajničarke in Nadzornega odbora.

Bili smo na vseh občnih zbora KO DIS v občini Brežice in KO DIS Krško. Obiskujemo člane ob praznovanju 90-letnic. Ob koncu leta obiščemo stare člane nad 88 let in hudo bolne ter jih obdarimo s skromnim darilom, se z njimi malo pogovorimo in s stiskom rok voščimo še veliko zdravja

in sreče še na mnoga leta. Vsi so našega obiska veselili. Vsako leto v januarju poberemo članarino in prispevek za Vestnik. Predsednik KO DIS Artiče je povedal, da je predsednica DIS prof. Ivica Žnidaršič že januarja 2017 poslala dopis ministrici za zdravje Republike Slovenije Milojki Kolar Celarc in potem večkrat klicala ministrstvo za zdravje, da prosi za pismeno obvestilo, da v novi zdravstveni zakonodaji ne bodo pozabili napisati, da ta naša pravica ostane nespremenjena. Šele oktobra 2017 so končno dobili na DIS pismen odgovor z Ministrstva za zdravje RS, da zaenkrat ostaja pravica brezplačnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja nespremenjena.

Seznanil je člane, da je predsednik DZ RS na pobudo predsednice DIS prof. Ivica Žnidaršič vložil februarja 2018 Zakon o gmotni škodi v DZ. Pomembno je, da je bila v DZ RS že 27. marca 2018 prva razprava o zakonu o gmotni škodi. Če bo ta zakon sprejet, bo za nas izgnance to velik uspeh.

Predsednik KO DIS Artiče
Karl Levak

Zgodbe iz izgnanstva v Srbijo in boj na nemški fronti

Obveščamo slovenske izgnance v Srbijo, da je dr. Božo Grafenauer, sin izgnanca v Lazarevac, napisal knjigo in objavil zgodbe iz izgnanstva v Srbijo in boj na nemški fronti.

Knjiga obsega 203 strani in 64 fotografij. Približno petina knjige se nanaša na izgnanstvo družine Grafenauer.

Knjiga ima tri dele: razmere pred okupacijo in do odhoda v izgnanstvo, šesti transport in življenje v Srbiji do konca leta 1941 in tragični dan slovenskih fantov, deklet, mož in žena na nemški fronti.

Knjigo lahko naročite po elektronski pošti na: bozo.grafenauer@siol.net, cena knjige je 20 evrov.

Jože Križančič

Dež kot sonce

Vid nam peša, sluh in glas,
telesa moč gubijo.
Le hrabrosti nam vzel ni čas,
še vedno upanje gojimo!

Da nas ne bo naš mladi rod
v bodočnosti pozabil,
da dela in trpljenja plod,
v korist bo svojo rabil.

Bili izgnani smo v pekél,
v tujino z bičem gnani.
Ledeni veter v nas je vél:
kot narod v nič teptani!

Nihče ni úpal, da še kdaj,
bo videl njive, domačijo.
Se vsak je bal: »Tu naš je kraj,
krvniki nam s smrtjó grozijo!«

So se uprli narodi Evrope,
udarili po tujih krvoselih!
Svoboda nas domov ponese,
spet upanje je v naših srcih!

Vsa leta čas jemal je davek,
izgubljali smo moč, svežino!
Že težji nam je vsak opravke,
ko gledamo naprej v sivino!

Dež pa kot solze prekriva imena
žrtev pobitih, doma in na tujem.
Zdaj smo rešeni tujcev bremena,
svobodno živimo danes na svojem.

So dolga leta že minila,
spomin na drage ne blede!
Z grobóv svetloba, nežna, mila,
spomin na skupne čase nam budi!

Franc Živič

Tovarištvo še živi

V Domu upokojencev Olmo v Kopru sta me 24. 1. 2018 obiskala predsednik KO DIS Koper, Izola, Piran in Ankaran, Teodor Colnar, in članica odbora te KO DIS, Antonija Senčar. Njunega obiska sem se zelo razveselila. Tudi lansko leto niso pozabili name.

Z menoj v sobi je tudi članica Zveze borcev iz Kopra Marija Rožac, ki je bila kot 16-letno dekle v vasi prva aktivistka in kurirka z ilegalnim imenom Živa.

Osvežili smo si spomin glede druge svetovne vojne, izgnanstva celotnih družin v tujino, njihovo oziroma naše trpljenje v izgnanstvu in povratek nazaj v domovino.

Naredili smo tudi nekaj skupnih fotografij. Kljub starosti imamo vedno neko željo, želja je tisto, kar razširi srce.

Vesela sem, da je naša generacija še vedno prepričana, da je življenje vrednota in da se med nami čuti prijateljstvo. Včasih smo temu rekli tovarištvo. Sedaj sodobna družba namesto da bi spodbujala sodelovanje in empatijo, od marsikoga terja več, kot zmora, zato ni čudno, da se porajata sebičnost in v prvi vrsti skrb za samega sebe in ožjo družino. Na ta način je seveda univerzalna dobrota odsotna, kar se očitno vidi iz dogodkov po svetu.

Klub temu pa je še vedno dosti ljudi, na katere se lahko zanesesh, in se zavedajo, da smo v osnovi soodvisni in da je skupnost pomembna.

Zahvaljujem se DIS, katerega članica sem tudi sama, da se spomnijo vseh nas, ki smo zaradi starosti in bolezni pristali po domovih.

Kar se tiče mojega življenja v Domu upokojencev Ptuj, enota Koper, sem zelo zadovoljna.

V domu sem že dve leti. Za nas je lepo poskrbljeno. Kolektiv doma se trudi, da nam polepša vsak dan. Hvaležna sem vsem uslužbencem, ki skrbijo za nas. Z

veseljem se udeleževanju skoraj vseh aktivnosti in rada sodelujem pri prostovoljnem in ustvarjalnem delu.

Vsi v domu smo mnenja, da bi morali vsi starostniki dostojanstveno in varno preživeti svoja zadnja leta, za kar bi morala poskrbeti država. Če je premalo domov, jih je treba zgraditi.

Ne morem mimo tega, da omenim nekaj utrinkov iz pesmice »Čemerna staraka«. Zapisala jo je neka ženica na Škotskem. Umrla je na oddelku za zdravljenje starostnih bolezni. Ko so medicinske sestre pregledovale njeno skromno zapuščino, so našle pesem. Vsebina jih je tako prevzela, da so pesem razširile v javnost in zdaj že lep čas kroži po medmrežju.

Še posebej so me ganile naslednje kitice.

»Nad mano se zgrnejo temni oblaki,
moj mož je mrtev. Ko se zagledam v prihodnost,
se vsa naježim. Moji otroci se oddaljujejo,
imajo svoje otroke, mislim na vsa minula leta in na ljubezen,
ki sem jo poznala. Zdaj sem staraka. Kako kruta je narava.
Starost je šala in iz človeka naredi norca.
Telo usahne, privlačnost in moč izgineta.
Tam, kjer sem nekoč imela srce, je zdaj kamen.
Mislim na vsa tista leta, ki jih je bilo premalo in so prehitro minila in sprejemam neizogibno dejstvo,
da nič ne more trajati večno.«

Vsi, ki ste danes še mladi, se spomnite na to pesem, ko naslednjič srečate starejšo osebo in se je morda otresete, ne da bi pogledali v njeno mlado dušo. Vsi boste nekega dne na njenem oziroma našem mestu.

Prisrčna hvala članici odbora KO DIS, Antoniji Senčar, in predsedniku KO DIS Koper, Izola, Piran in Ankaran, Teodorju Colnarju, za obisk pri meni v domu upokojencev.

Senčar Sonja



Predsednik KO DIS Obala Teodor Colnar in Antonija Senčar na obisku pri Sonji Senčar v domu OLMO v Kopru (24. 1. 2018)

Občni zbori KO DIS

Občni zbori KO DIS so bili tudi v krajevnih in območnih organizacijah DIS:

Litija, 3. 3. 2018
Gornja Radgona, 10. 3. 2018
Polšnik, 13. 3. 2018
Slovenske Konjice, 12. 4. 2018
Boštanj, 14. 4. 2018
Novo mesto, 14. 4. 2018
Škofja Loka, 14. 4. 2018
Velenje, 20. 4. 2018
Trebneje, 21. 4. 2018
Celje, 22. 4. 2018
Murska Sobota, 24. 4. 2018

Radlje ob Dravi, Pdvelfka, Ribnica, Vuzenica 24. 4. 2018

. Jubileji . Jubileji . Jubileji . Jubileji

Najstarejša članica Fanika Raček praznovala 105. rojstni dan



Čestitke Faniki Raček za 105. rojstni dan. Foto: T. Vrabl

Sredi februarja je v toplem domu v Latkovi vasi pri Šempetru v Savinjski dolini ob skrbnem varstvu zakoncev Majde in Blaža Jelen praznovala 105 let življenja Fanika Raček. Jubilantki so čestitali člani Območne organizacije DIS v Žalcu, predsednik Brane Hriberšek ter člana odbora Milica Uplaznik in Tone Vrabl.

Fanika Raček je bila 2. avgusta 1942 odpeljana v taborišče Auschwitz, od koder se je s številko 16369 na levi roki vrnila domov konec maja 1945. Fanika Raček je članica DIS.

Kljub visoki starosti je še vedno dobrega spomina. Ob visokem jubileju je dobila tudi pismo predsednika države Boruta Pahorja.

Mnogo let so se bivše taboriščnice redno dobivale na kavi in klepetu v hotelu Evropa v Celju, zdaj, ko je ostala sama, pa je vesela vsakega obiska v domačem stanovanju. Spoštovana gospa Fanika, naj vam zdravje dobro služi.

Tone Vrabl

Jubilej Ane Turnšek

V začetku januarja 2018 je praznovala okrogli jubilej 90 let naša članica, izgnanka gospa Ana Turnšek.

Rodila se je v Lučah v Savinjski dolini, od koder je bila leta 1941 z družino izgnana v Bjelovar na Hrvaško. Po vojni si je ustvarila družino. Ana Turnšek je spoštovana krajanka Slovenskih Konjic.

Ob jubileju smo jo člani Izvršnega odbora DIS obiskali v domu starejših občanov in ji zaželeli še mnogo zdravih let in jo obdarili.

*Predsednik območne organizacije
Slov. Konjice, Zreče
Marjan Košak*

Urejanje dokumentacije in arhiva Društva izgnancev Slovenije 1941–1945

Zaradi preselitve sedeža Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 na novo lokacijo, smo poleg rednega dela in prizadevanj za obravnavo predloga zakona o gmotni škodi in zakona o vrnitvi pravice do klimatskega zdravljenja več mesecev urejali dokumentacijo in arhiv DIS.

Nekaj gradiva smo odpeljali v zgornje prostore taborišča v Brestanici, 78 arhivskih škatel pa v Arhiv Republike Slovenije na Zvezdarski 1 v Ljubljani.

Glavnino gradiva in dokumentacije DIS smo prepeljali v sedanje poslovne prostore DIS na Einspielerjevo 6 v Ljubljani, vendar jih bo treba še zložiti iz velikih škatel v omare in označiti vsebino.

Zato lepo prosimo člane DIS iz Ljubljane in okolice naj sporočijo, kdaj bi lahko prišli pomagat zlagati dokumentacijo DIS.

Za dogovor pokličite na telefon 01 43 44 880 ali 051 38 32 32.

Izvršni odbor DIS



90 let Brede Černe



Breda Črne

13. 3. 2018 je praznovala Breda Voje, por. Černe, svojo 90-letnico. Ob visokem jubileju se je v Hotelu Tripič na Bohinjski Bistrici zbralo 25 sorodnikov.

Njeno enoletno izgnanstvo v Srbijo in triletno begunstvo v Ljubljani je opisano v knjigi Spomini in pričevanja II. pod naslovom »Kamenjali so nas«.

S članico odbora KO DIS Bohinj, Marijo Tičar, sva slavljenko obiskala na njenem domu na Ribčevem Lazu. Sproščen

klepet je pokazal njeno ostrino duha in optimizem tudi za v bodoče.

Njena pokojna mama, ki je bila tudi naša članica, je dosegla dobrih 100 let. Očitno je trdoživost značilnost družine, saj je tudi babica doživela več kot 100 let.

Naši jubilarntki želimo trdnega zdravja tudi še v bodoče.

*KO DIS Bohinj
Jakob Medja, predsednik*

Jožefa Mihelin – 90-letnica



Na obisku pri Jožefi Mihelin – 90-letnici.

Obiskali smo našo članico Jožefo Mihelin v Domu starejših občanov v Tuheljskih Toplicah (RH). 15. marca 2018 je praznovala je 90. rojstni dan. Dogovorjeni smo bili za obisk 18. marca in tako smo ji tudi čestitali h godu, ki ga je imela naslednjega dne.

Bila je izredno vesela, zelo govorna, razpoložena; saj nas je skozi svoje življenje velikokrat srečevala. Bila je z nami in ob nas:

na zborih, prireditvah in pri vzgoji sina in hčerke. Ponosna je na njiju in vse potomce.

Trdno smo se prepričali, da bo s svojo preprostostjo in optimizmom praznovala še vrsto let. Zaželeli smo ji vse dobro in tudi obljubili, da jo bomo še obiskali z enakimi željami!

*predsednik KO DIS Bizeljsko
Rok Kržan*

Ljudmila Lipar – 90-letnica



Jubilantka Ljudmila Lipar – 90-letnica in članica DIS Boštanj Hilda Novšak. Ljudmila živi na Čelovniku nad Radečami pri svoji hčerki. (Foto: A. Rupar)

. Jubileji . Jubileji . Jubileji . Jubileji

Jubilantka Zlata Srpčič praznuje 90 let



KO DIS Artiče – Zlata Srpčič praznuje 90 let

Zlata Srpčič je 23. 12. 2017 dopolnila 90 let, rojena je bila v Zagrebu. Še kot otrok je prišla živet k stricu Jožetu Aringerju v Dečno selo. Med drugo svetovno vojno je bila izgnana v nemško taborišče. V izgnanstvu je preživela težke čase. Po vrnitvi iz taborišča je bila njihova hiša požgana, zato so se začasno naselili v Cerjakovi hiši v Dečnem selu do zgraditve nove hiše. Ob zaposlitvi je spoznala Jožeta Srpčiča, se z njim poročila in zgradila sta si lasten dom. Z njima živi sin Jože z družino.

Zlata je kljub svojim letom še vedno vitalna, nasmejana, zgovorna in rada zapoje v veseli družbi.

Ob obisku KO DIS Artiče in prosto-volk RK KO Artiče smo ji voščili za 90-letnico in ji zaželeli še obilo zdravja in srečnih dni.

*predsednik KO DIS Artiče
Karl Levak*

Franciska Zofija Cerar, članica KO DIS Radeče – 90-letnica



Obisk pri Franciski Zofiji Cerar ob 90-letnici.

Predstavnici KO DIS Radeče sva obiskali Francisko Zofijo Cerar ob njenem častitljivem jubileju – 90. rojstnem dnevu. Sprejela naju je z velikim veseljem, saj je z nama obudila spomine na težke čase, ki jih je preživela v mladosti. Rodila se je 30. 12. 1927 na Nizozemskem. Ko je bila stara 3 leta, se je z družino, ki je štela poleg staršev še 6 otrok (3 deklice in 3 dečki), preselila v Pilštanj. Zaradi očetove službene obveznosti so se preselili v Srbijo, kjer jih je zatekla druga svetovna

vojna. Zaradi nje so se leta 1941 želeli vrniti domov, vendar jih je okupator takoj po prihodu z vlakom v Brežice priključil transportu izgnanih Slovencev in odpeljal v Nemčijo. Po končani vojni so se v domovino vračali preko Subotice, kjer je umrl oče. Torej so se v Pilštanj vrniti sami z mamo.

Zaželeli sva ji še trdnega zdravja in dobrega počutja v letu 2018.

J. K.

. Umrlí člani DIS . Umrlí člani DIS. Umrlí člani DIS .

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti	KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Artiče			Franc Kunst	10.09.1931	29.12.2017
Martin Cerjak	15.04.1924	02.12.2017	Janez Tomlje	18.10.1937	24.01.2018
Franc Gerjevič	05.05.1954	06.03.2018	KO DIS Dobova		
Antonija Grdovič	30.05.1938	26.12.2017	Franc Gerjevic	06.06.1947	28.01.2018
Milena Jazbec	28.08.1931	17.01.2018	Ivan Kezman	09.01.1927	29.11.2017
Stanislava Žagar	05.06.1929	04.12.2017	Zvonko Kezman	27.10.1937	08.02.2018
KO DIS Bistrica ob Sotli			Marija Molan	01.12.1936	19.11.2017
Jožefa Černelč	29.11.1914	22.02.2017	Marija Polovic	27.01.1932	02.02.2018
Karel Čizmek	14.08.1932	27.04.2017	KO DIS Dole pri Litiji		
Ivan Javeršek	02.12.1938	26.06.2017	Alojz Celestina	06.11.1930	06.02.2018
Jože Kunej	03.07.1934	12.08.2017	Marija Sotlar	20.03.1933	04.02.2018
Franc Omerzu	14.11.1938	15.06.2017	KO DIS Dolenja vas		
Justa Volf	26.08.1938	23.02.2017	Stanislav Navak	24.06.1924	28.10.2017
KO DIS Bizeljsko			Darko Turnšek	05.07.1940	18.11.2017
Marija Iljaš	25.11.1926	29.08.2017	Marija Urek	12.11.1932	17.02.2017
Martin Jelčič	10.10.1924	26.06.2017	KO DIS Gornja Radgona		
KO DIS Bled			Marija Rugole	19.1.1923	02.2018
Anica Ambrožič	24.10.1933	22.01.2018	KO DIS Jesenice		
Jožica Poklukar	03.09.1938	31.03.2018	Albina Burnik	19.02.1932	12.2017
KO DIS Bohinj			Marija Klinar	08.12.1930	15.01.2018
Franc Pikon	13.07.1926	17.12.2017	Simona Pristov	23.08.1935	26.01.2018
Ivanka Zupančič	29.05.1926	14.01.2018	Mirko Razinger	01.11.1928	16.01.2018
KO DIS Boštanj			Marija Sluga	16.08.1933	06.01.2018
Alfonz Jermančič	20.03.1944	23.02.2018	KO DIS Kamnik		
Jožefa Marušič	12.09.1930	15.12.2017	Angela Ambrož	15.07.1923	02.02.2017
KO DIS Brestanica			Ana Cverle	26.07.1933	12.02.2017
Milena Čizmek	18.02.1928	10.03.2018	Jožef Drolec	13.01.1943	16.04.2017
KO DIS Brežice			Ludvik Hacin	01.06.1941	12.07.2017
Marija Kajs	13.10.1938	12.02.2018	Štefanija Hadalin	17.11.1941	01.02.2017
Jože Lopatič	07.10.1926	28.02.2018	Jožef Kerin	01.03.1937	22.07.2017
Martin Pavlovič	15.09.1937	08.03.2018	Marjan Lipovšek	02.07.1930	15.01.2017
KO DIS Celje			Kristina Osolnik	30.10.1918	31.07.2017
Terezija Bruno	–	17.11.2017	Marija Potočnik	02.02.1932	02.04.2017
Anka – Marija Cerkovnik	13.09.1932	13.08.2017	Frančiška Prelesnik	08.04.1928	23.04.2017
Janez Gerl	09.05.1934	24.10.2017	Jožefa Puh	07.02.1921	26.05.2017
Jožefa Gregorc	21.03.1934	04.01.2015	Alojz Sušnik	21.06.1936	23.07.2017
Dušan Hus	1929	12.08.2017	Marija Šmidovnik	08.08.1937	26.06.2017
Franc Koren	31.08.1930	25.01.2018	Vera Šterk	22.08.1925	25.10.2017
			Frančiška Vrtačnik	02.06.1928	14.08.2017

IZVRŠNI ODBOR DIS

Predsednica:
Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:
Martin Podlesnik, Ljubljana
Alojz Rupar, Boštanj

Člani:
Žiga Blaj, Trbovlje
Teodor Colnar, Ankaran
Majda Cvetanovski, Maribor
Maksimilijan Ferek, Ljubljana
Sabina Godnič, Komen
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Rok Kržan, Bizeljsko
mag. Gregor Kaplan, Trebnje
Ivan Kunej, Kozje
Ana Pirc, Leskovec
Albin Pražnikar, Izlake
Stanislava Račič, Ljubljana
Milan Skledar, Ljubljana
Marjan Špegelj, Muta
Rudi Zadnik, Škofja Loka
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

SVET DIS

dr. Janko Prunk, Ljubljana, predsednik
mag. Franc Žnidaršič, Trebnje
dr. Milan Jazbec, Ljubljana
Hilda Marc, Ljubljana
ing. Vladimir Rostohar, Krško

NADZORNI ODBOR

Veronika Kljun, Kočevje, predsednica
Karl Levak, Artiče
Jolanda Želj Erhard, Maribor

ČASTNO RAZSODIŠČE

Jože Križančič, Ptuj, predsednik
Emilija Držanič, Brežice
Terezija Repovž, Šentjur
Alojz Voščun, Petišovci
Jože Kveder, Domžale

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:
Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:
Jože Križančič

Lektorica:
Brina Devetak

Tisk:
Tiskarna Skušek

Naslov:
Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Einspielerjeva 6
telefon: 01 434 48 80
051 383 232
telefaks: 01 434 48 80

email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si

Poslovni račun DIS:
SI56 0222 2001 0570 920
Nova Ljubljanska banka

Umrlí člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Kočevje Ivan Križaj Ivan Šercer	29.10.1937 12.07.1941	01.01.2018 18.04.2018
KO DIS Komen Zora Colja Bernarda Končar Alojz Zega	25.12.1926 – 12.02.1933	28.02.2018 01.2018 01.03.2018
KO DIS Krmelj – Tržišče Alojz Dolensek Alojz Fister Marija Gole Štefka Kranjc Alojz Logar Amalija Logar Pavla Murn Jožefa Pirc Alojz Žnidaršič	17.06.1936 29.05.1930 07.07.1926 08.05.1928 19.11.1931 10.07.1932 14.12.1929 03.05.1925 17.03.1927	05.10.2017 19.07.2017 22.01.2018 24.04.2017 16.10.2017 17.01.2018 01.2018 08.07.2017 08.2017
KO DIS Krška vas Štefka Baškovč Ivanka Srpčič Terezija Suban Rezika Vodopivec	27.10.1935 18.11.1927 11.11.1914 1941	21.08.2017 27.09.2017 19.01.2017 01.2017
KO DIS Krško Ana Koritnik Rozalija Terpinc Marjan Žibret	1926 27.08.1927 08.12.1935	17.02.2018 04.02.2018 07.04.2018
KO DIS Lenart Štefanija Zemljič	19.02.1939	27.04.2018
KO DIS Leskovec Franc Bizjak Vinko Felicijan Jožefa Gorenc Marija Goršak Anica Kodrič Tilka Krošl Marija Nečemer Franc Vakselj	16.04.1922 22.01.1951 22.12.1930 08.12.1926 27.09.1929 03.09.1933 14.01.1921 16.12.1925	10.02.2018 12.12.2017 25.12.2017 22.12.2017 13.03.2018 13.10.2017 02.02.2018 19.03.2018
KO DIS Ljubljana Moste-Polje Dragica Kregar Zdenko Skalar Dušan Tratnik Darinka Zorc	06.10.1930 26.05.1933 14.06.1928 26.05.1933	23.03.2018 01.2018 13.12.2017 01.2018
KO DIS Ljubljana Šiška Dragica Kavčič	25.09.1926	02.01.2018
KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik Viljem Božič Marija Lipold Franciška Žibert	09.05.1925 27.10.1929 04.08.1939	12.2017 01.2018 04.04.2018
KO DIS Maribor Pobrežje Tezno Anton Kirbiš Marjan Levstek Franc Magajna Anica Renčelj	28.05.1930 06.08.1932 17.11.1926 30.11.1927	02.2018 11.2017 05.2017 05.01.2018
KO DIS Maribor Tabor Janez Ajster Bronislava Frece Terezija Kuralt Vladimir Lozej Jolanda Orožim Mira Petrač Majda Šibila Albina Škrubej Franciška Voglar Jožefa Vrenko	17.12.1934 04.09.1931 11.07.1929 01.01.1932 14.03.1925 01.07.1933 21.04.1924 10.01.1935 03.02.1931 14.03.1925	08.02.2018 04.11.2017 12.11.2017 06.12.2017 10.12.2017 10.01.2018 01.01.2017 17.01.2018 17.12.2017 02.09.2017
OO DIS Mozirje Marija Celinšek Ana Čeplak Helena Holeček Pavla Karče Ivka Lamut Pavla Oraže Franc Šumet	24.12.1925 02.08.1931 29.03.1923 27.11.1927 23.12.1926 20.06.1934 25.11.1937	12.2017 10.2017 07.2017 07.2017 03.2017 01.2017 05.2017
KO DIS Murska Sobota Zdenko Skalar Darinka Zorec	26.05.1933 19.09.1931	01.2018 01.2018
KO DIS Ptuj Milena Rau	01.02.1926	08.12.2017
KO DIS Radeče Martina Avsec Jože Korbar	22.10.1936 26.05.1931	06.03.2018 08.03.2018

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
Albina Mrežar Egidija Plevanč Marija Podlesnik Ciril Zabukovec	24.02.1931 20.02.1939 01.01.1926 24.04.1922	15.01.2018 02.04.2018 03.02.2018 24.03.2018
KO DIS Radovljica Jože Lekše Franc Meglič Karolina Prestrl Anton Zupan	06.08.1927 31.07.1934 26.06.1926 29.04.1939	20.02.2018 10.03.2018 08.01.2018 21.12.2017
KO DIS Raka Marija Bajc Ivan Dimc Martina Klemenčič Albin Kralj Marija Šuntajs Valentin Tomažin Emilija Veličevič	08.10.1913 23.06.1928 08.01.1925 1923 07.04.1932 02.02.1935 14.04.1939	06.06.2017 03.02.2017 05.10.2017 25.10.2017 19.07.2017 25.10.2017 26.01.2017
OO DIS Mežiške doline Boris Iglar Pavla Mlinar	04.04.1939 22.01.1923	21.01.2018 20.01.2017
KO DIS Ruše Helena Monetti	12.04.1923	22.01.2018
KO DIS Sevnica Ivan Rihtar	20.10.1941	16.03.2018
KO DIS Slovenska Bistrica Cvetka Hostej Jože Kocjančič Ivan Lorber Hinko Sernc Marija Vengust Rado Vižintin	28.07.1941 16.04.1937 16.12.1935 24.03.1926 21.02.1926 19.09.1937	24.01.2018 20.02.2018 21.01.2017 02.02.2018 15.06.2017 10.12.2017
KO DIS Šentjanž Angela Jakoš Amalija Keber Ivan Štih	09.05.1935 15.12.1918 06.08.1925	27.12.2017 28.03.2018 28.12.2017
KO DIS Šentjur pod Kumom Karel Borišek Marija Kavšek Ljudmila Odlazek Ljudmila Zupan	23.09.1934 30.05.1921 26.01.1921 27.08.1928	11.03.2018 21.01.2018 23.03.2018 19.01.2018
KO DIS Šentjur pri Celju Milka Kolman	16.09.1930	30.08.2017
KO DIS Škofja Loka Justina Benedičič Janez Bizjak Ivana Bogataj Ivanka Florjančič	18.04.1922 07.09.1947 08.01.1934 25.02.1927	08.02.2018 19.03.2018 19.02.2018 05.01.2018
KO DIS Trbovlje Karel Gorenc Peter Hočevnar Pavla Klopčar Ivan Kovač Franc Lenko Franc Travn Alojz Zavšek Silvo Zalokar Viktor Zupan	12.10.1927 21.06.1935 12.08.1930 13.03.1939 17.11.1930 20.09.1931 05.10.1935 02.10.1943 14.04.1933	01.06.2016 06.11.2017 20.01.2017 28.08.2015 12.2017 23.09.2015 01.11.2015 04.2018 10.10.2017
KO DIS Trebnje Mirko Zupanc	09.02.1939	12.02.2018
KO DIS Tržič Milena Kališnik Slavko Meglič	17.04.1928 30.04.1933	25.12.2017 16.02.2018
KO DIS Velenje Viktor Kotar	20.08.1931	10.02.2018
KO DIS Veliki Trn Jože Lokanc Alojzij Pirc	–	2017 2017
KO DIS Vrhnika Kristana Turšič	09.12.1941	19.12.2017
KO DIS Zagorje Ivan Baškovč Pavla Cilenšek Marija Hribar Marija Martinčič Kristina Zupanec	09.06.1936 06.02.1929 16.01.1925 12.11.1927 10.06.1931	28.12.2018 11.02.2018 03.02.2018 19.02.2018 03.04.2018
KO DIS Zagreb Ivanka Nikčević	05.03.1936	29.04.2018